

Wijkplan Woolde

2009 - 2012

Woolde

Inhoudsopgave

Leeswijzer concept wijkplan Woolde	3
1. Inleiding: waarom een wijkplan?	
1.1 Wijkgericht werken	4
1.2 Wat is een wijkplan?	4
2. De wijk Woolde	
2.1 Wonen in Woolde	5
2.2 Bewoners van Woolde	5
2.3 Wij(k)gevoel	6
2.4 Bedrijvigheid	6
3. Wat leeft er in de wijk?	
3.1. De huiskamergesprekken	7
3.2. Raadsbezoek en wijkavond Woolde 23 april 2008	8
3.3. Ondernemersklimaat op de Westermaat	12
3.4. Hoe denken jongeren over hun wijk	12
3.5. Tweede wijkavond 9 oktober 2008	13
3.6. Terugkoppeling met ondernemersvereniging Westermaat	13
3.7. En nu aan de slag	13
4. De leefbaarheid staat voorop	
4.1. Wijkwelzijn	14
4.2. Onderwijs en jeugd	15
4.3. Sport	18
4.4. Kunst & Cultuur	18
4.5. Wonen, Zorg en Welzijn / Wet Maatschappelijke Ondersteuning	19
4.6. Werk en inkomen	20
5. Een plek om te wonen en te leven	
5.1. Bouwen en wonen	22
5.2. Ruimtelijke inrichting en verkeer	25
5.3. Gebruik openbare ruimte	26
5.4. Buitengebied	28
6. Belangrijke ontwikkelingen in de wijk	
6.1 Seahorse-terrein	30
6.2 De 'Creatieve Fabriek'	30
6.3 Gezondheidspark	31
7. Bedrijventerreinen	
7.1 Bedrijventerrein Westermaat	33
7.2 Bedrijventerrein De Veldkamp	37
8. Veiligheid in Woolde	
8.1. Veiligheidsbeleid	38
8.2 Overlast in Woolde	40
8.3 Externe Veiligheid	41
8.4. Verkeersveiligheid	42
8.5. Zorg en veiligheid	44
8.6. Crisisbeheersing	45
9. Meedenken, meedoen, meebeslissen	
9.1 Bewoners en gemeente in contact	46
9.2 De rol van de bewonersorganisatie	48
9.3 Buurtbonnen voor bewonersinitiatieven 'Zet in op je buurt' van start	49

Leeswijzer concept wijkplan Woolde

Voor u ligt het concept wijkplan Woolde. In februari 2009 wordt het aangeboden aan het college van B en W en in maart ter vaststelling aan de gemeenteraad van Hengelo.

Het concept wijkplan is tot stand gekomen na intensief contact met de wijk. Op 25, 26 en 27 maart vonden huiskamergesprekken plaats. Raadsleden gingen bij wijkbewoners en ondernemers uit Woolde op bezoek om te horen wat er leeft in de wijk. In april 2008 was de eerste wijkavond. Wijkbewoners en medewerkers van de gemeente en organisaties uit de wijk discussieerden over goede en minder goede kanten uit de wijk.

Aandachtspunten, kansen en suggesties

Dit heeft geleid tot een hele reeks aandachtspunten, kansen en suggesties voor de wijk. Samen met partners uit de wijk, zoals de wijkagent en de Hengelose Woningcorporatie, heeft de gemeente gekeken welke plannen en activiteiten de komende vier jaar in Woolde uitgevoerd kunnen worden en in hoeverre die aansluiten bij de wensen uit de wijk. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in het conceptwijkplan Woolde.

1. Inleiding; waarom een wijkplan?

Prettig wonen, in een mooie en schone omgeving, in een wijk waar je je thuis voelt. Een wijk die schoon, veilig, groen en gezellig is. En die voldoende voorzieningen biedt zoals winkels, zorg, onderwijs, speelplaatsen en recreatie. Een leefbare wijk dus, waarin iedereen goed met elkaar omgaat. Dagelijks zijn vele mensen hard aan het werk om de leefbaarheid in de wijken te vergroten. Naast bewoners zijn dat de bewonersorganisatie, woningcorporaties, welzijnsinstellingen, politie en verschillende diensten van de gemeente. Het is belangrijk dat deze organisaties goed samenwerken, omdat ze meebepalen hoe bewoners hun leefomgeving waarderen. Het wijkplan geeft een beschrijving van wat er is te gebeuren staat in de wijk Woolde.

1.1 Wijkgericht werken

Hengelo is verdeeld in drie stadsdelen: Noord, Midden en Zuid. Stadsdeel Midden bestaat uit de wijken Woolde, Binnenstad en Hengelose Es. De wijk Woolde bestaat uit de woonbuurten Woolde, Woolder Es en Weidedorp/Thiemsland, bedrijventerrein Westermaat en het nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein Veltkamp. Het wijkplan Woolde heeft betrekking op de hele wijk Woolde, aangevuld met het buitengebied gelegen tussen de spoorlijn Hengelo-Borne en de snelwegen A1 en A35.

Door wijkgericht werken wil de gemeente de sociale samenhang bevorderen en de leefbaarheid en veiligheid in de wijken vergroten. Bewoners worden meer betrokken en kunnen inbreng leveren over thema's die in hun wijk plaatsvinden. Ook wil de gemeente bewoners stimuleren om hun initiatieven te ontplooiën. Samen werken aan de omgeving, daar draait het om!

Elk stadsdeel heeft een eigen stadsdeelwethouder, die vanuit het college dit stadsdeel als aandachtsgebied heeft. Verder kent elk stadsdeel een stadsdeelregisseur en stadsdeelmedewerker. Deze zijn bruggenbouwers in het krachtenveld tussen gemeente, bewoners(organisaties) en maatschappelijke partners. Ook leiden zij de communicatie en participatie in een stadsdeel in goede banen. Het stadsdeelhoofd is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Aanspreekpunt voor veiligheid is de wijkagent.

1.2 Wat is een wijkplan?

Centraal instrument in het wijkgericht werken is het wijkplan. Dit is een praktische vertaling van het gemeentelijk beleid en dat van de partners in de wijk voor een periode van vier jaar, met een doorkijk naar de toekomst. Het wijkplan gaat in op jeugd en onderwijs, sport en cultuur, zorg en welzijn, werk en inkomen, veiligheid, ruimtelijke inrichting en verkeer, wijkwelzijn, bouwen en wonen en het gebruik van de openbare ruimte. Die vertaling is mede gebaseerd op informatie van bewoners, organisaties, ondernemers en instellingen die wonen of werken in de wijk. In het wijkplan zijn onderwerpen opgenomen die tijdens de huiskamergesprekken met bewoners en raad, het raadsbezoek en de wijkavonden naar voren zijn gekomen.

Bij elk wijkplan hoort een uitvoeringsplan. Daarin staan alle concrete acties en projecten per jaar. Verder verschijnt ieder jaar een publieksvriendelijke versie van het uitvoeringsplan, dat huis aan huis verspreid wordt in de wijk.

Het wijkplan geeft een beschrijving van wat er staat te gebeuren in de hele wijk Woolde

2. De wijk Woolde

Woolde is qua oppervlakte na de Berflo Es de grootste wijk van Hengelo. De wijk bestaat uit de drie woonbuurten Woolde, Woolder Es en Weidedorp/Thiemsland en het bedrijventerrein Westermaat. Aantrekkelijk aan Woolde is enerzijds de nabijheid van het centrum en anderzijds de verbinding met het buitengebied van Twickel.

2.1 Wonen in Woolde

In Woolde staan relatief weinig rijtjes- en hoekwoningen en veel appartementen. Voor een groot deel zijn de woningen in het bezit van de bewoners. Met name in Weidedorp/Thiemsland is het aandeel meer-gezinswoningen groot. In de buurt Woolde staan veel geschakelde, twee-onder-een-kap en vrijstaande woningen. In de Woolder Es is het overgrote deel van de woningen geschakeld en twee-onder-een-kap. Op het bedrijventerrein Westermaat-Zuidwest wordt wonen met bedrijvigheid gecombineerd. De gemiddelde waarde van de woningen ligt 10 procent boven het gemiddelde in Hengelo.

De contacten tussen de bewoners zijn goed. Woolde is een heel gevarieerde wijk. De ligging van de wijk, dicht bij het buitengebied van Twickel maar ook bij het centrum van Hengelo, ervaren de bewoners als een groot pluspunt. De bewoners zijn redelijk tevreden over de voorzieningen in de wijk. De voorzieningen die ze missen, vinden zij over het algemeen in de omliggende buurten. De vraag is hoe dit in de toekomst zal gaan.

2.2 Bewoners van Woolde

Bevolkingsopbouw

Met 7.243 inwoners is Woolde qua inwonersaantal de op twee na kleinste wijk van Hengelo. Mede door de aanwezigheid van verpleeghuis Trivium en Wooncentrum Woolde zijn er opvallend veel oudere inwoners. Van een gezinswijk is Woolde in de loop der jaren veranderd in een wijk met veel ouderen zonder kinderen. Ook de bouw van Thiemsland heeft de afgelopen jaren bijgedragen aan de stijging van het aandeel ouderen in de wijk. Doordat een groot deel van de woningen in bezit is van bewoners en de huizenmarkt onder druk staat, zijn er weinig mogelijkheden voor starters op de woningmarkt. De verwachting is dat de vergrijzing zal toenemen.

Inkomen

Het gemiddeld besteedbare inkomen van huishoudens ligt in Woolde net iets boven het Hengelose gemiddelde. Tussen de drie woonbuurten bestaan echter inkomensverschillen. De bewoners van Woolder Es hebben veruit het meest te besteden en de bewoners van Weidedorp het minst.

De ligging van de wijk, dicht bij het buitengebied van Twickel maar ook bij het centrum van Hengelo, ervaren de bewoners als een groot pluspunt

Jeugd

In de afgelopen jaren nam het aantal jongeren tussen 0 en 19 jaar af. De kinderen uit de gezinnen hebben inmiddels de leeftijd om uit te vliegen. Er komen mondjesmaat wel nieuwe gezinnen met kinderen bij. Voor de jongeren in de wijk is het wenselijk dat er meer speelvoorzieningen komen. Ze zijn er wel, maar de spreiding is nog niet ideaal.

Incidenteel komt in de wijk jeugdoverlast voor. In het Thiemsland zorgen hangjongeren met name in de zomermaanden voor overlast bij de vijver en onder de Citadel bij appartementencomplex Sherwood Rangers. Een deel van deze jongeren komt van Rokade om hier een stickie te roken. Maar ook 's nachts in het weekend hangen hier jongeren rond na het uitgaan.

2.3 Wij(k)gevoel

In Woolde voelen mensen zich thuis. Bewoners kennen elkaar en gaan op een prettige manier met elkaar om. Ze zijn bereid elkaar te helpen. Ook zetten bewoners zich actief in voor de wijk en voelen ze zich medeverantwoordelijk. De sociale samenhang in de wijk is hoog. De drie woonbuurten hebben elk een eigen bewonersorganisatie.

2.4 Bedrijvigheid

Woolde kent veel bedrijvigheid door de aanwezigheid van bedrijventerrein Westermaat. De wijk zorgt voor een derde van alle werkgelegenheid in Hengelo. Ook de aanwezigheid van gezondheids- en welzijnsinstellingen op het gezondheidspark in de buurt Woolde draagt hieraan bij.

De meeste werkgelegenheid in deze sector vinden we dan ook in dit gebied, met als grootste werkgever het Streekziekenhuis Midden Twente. Maar ook Trivium Zorggroep is een grote werkgever in deze sector. Juist daarom wordt het toekomstige Gezondheidspark in deze buurt ontwikkeld. In de toekomst zal de creatieve economie ook versterkt worden door het ontwikkelen van 'De Creatieve Fabriek' op het Holec-Hazemeijer-terrein.

*Bewoners kennen elkaar
en gaan op een prettige
manier met elkaar om*

3. Wat leeft er in de wijk?

Het opstellen van een wijkplan begint met een wijkanalyse, gebaseerd op statistieken, onderzoeken (waaronder de leefbaarheids- en veiligheids-enquête) en interviews met sleutelfiguren in de wijk.

Vervolgens krijgen alle bewoners van de wijk de mogelijkheid om met gemeenteraadsleden in gesprek te gaan over wat er leeft in hun wijk.

Op basis van de thema's die hierin het meest terugkomen, volgt er een raadsbezoek. Hierbij gaan raadsleden na een wijkschouw in gesprek met professionals, ambtenaren en bewonersorganisaties. Dezelfde dag is er een wijkavond voor alle wijkbewoners waarop verder gepraat wordt over de thema's. Wat gaat goed, wat kan beter? Welke mogelijke oplossingen zijn er?

Op basis van al deze informatie ontstaat een conceptwijkplan. Dit wordt met bewoners besproken in een tweede wijkavond. Daarna wordt het definitieve wijkplan voor besluitvorming aan het college en de raad voorgelegd.

De wijk is rustig, de samenstelling is gevarieerd en er zijn weinig verhuisbewegingen

3.1 De huiskamergesprekken

De raadsleden zijn op 25, 26 en 27 maart 2008 in Woolde bij bewoners op huisbezoek geweest. Er waren vijftien huiskamergesprekken, waaraan circa honderd bewoners deelnamen. In de gesprekken kwam naar voren dat bewoners over het algemeen tevreden zijn over hun wijk. Aantrekkelijk aan Woolde is enerzijds de centrale ligging ten opzichte van centrum, snelweg en voorzieningen en anderzijds de aanwezigheid van het buitengebied van Twickel als uitloopgebied. De wijk is rustig, de samenstelling is gevarieerd en er zijn weinig verhuisbewegingen. Er is weinig criminaliteit en over het algemeen voelt men zich veilig. Bewoners kennen elkaar en er is sociale controle in de wijk. Minder tevreden is men over het verkeer en de voorzieningen, in samenhang met de opbouw en samenhang

in de wijk. Ook de wijze waarop de gemeente communiceert met bewoners vraagt om aandacht. Verder is er zorg over de ontwikkelingen op diverse locaties zoals het Seahorse-terrein, SG Twickel, Het Woolde en het buitengebied.

Vanuit de huiskamergesprekken zijn vier thema's gekozen voor het raadsbezoek:

- Wonen in Woolde
- Verkeer en parkeren
- Omgeving en leefbaarheid
- Communicatie - participatie

Meer informatie over de huisbezoeken en de wijkavonden kunt u vinden op www.hengelo.nl.

3.2 Raadsbezoek en wijkavond Woolde 23 april 2008

Het raadsbezoek vond plaats op 23 april 2008. Met professionals, bewoners en raadsleden is gekeken naar de mooie plekken in de wijk. Maar ook de plaatsen die aandacht vragen zijn bekeken.

Alle bewoners zijn uitgenodigd voor het avondprogramma, om in gesprek te gaan over de thema's gekozen vanuit huiskamergesprekken. Er hebben circa tweehonderd bewoners meegepraat. Aan de bewoners is gevraagd advies te geven over de wijk Woolde en samen met de gemeente naar oplossingen te zoeken. Hieronder wordt de grote lijn uit de themagesprekken weergegeven.

Er is een uitgebreid verslag van de wijkavond zelf en de themagesprekken te vinden op www.hengelo.nl onder Wijk en buurt > Wijken > Woolde.

3.2.1 Wonen in Woolde

Mede door de ligging is het prettig wonen in Woolde. Dicht bij het centrum, met een goede verbinding naar het buitengebied Twickel. De wijk is ruim opgezet met een goede variatie in samenstelling. De onderlinge contacten zijn goed en er zijn weinig klachten. "Het is een nette wijk".

*Mede door de ligging
is het prettig wonen in
Woolde*

Aandachtspunten wonen in Woolde:

- vergrijzing van de wijk in samenhang met de schaarse voorzieningen
- nieuwbouw in relatie tot leegstand
- betonnen uitstraling in Thiemsland
- duidelijkheid over plannen in de bloemenbuurt “de kabouterwoningen”
- duidelijkheid over toekomstige plannen voor de locatie van Scholengemeenschap Twickel
- plannen voor het buitengebied “Liever groen dan landvilla’s”
- Seahorse-terrein is gesloopt, de plannen zijn niet duidelijk en het gebied heeft voor de gemeente geen prioriteit

Kansen, suggesties en wensen:

- aanvulling op het woningaanbod, zoals starters woningen en seniorenwoningen in combinatie met zorg
- betere begeleiding van bouwplannen (voorbeelden: Huiskes-terrein en Seahorse-terrein)
en bewoners informeren over ontwikkelingen
- meer voorzieningen in de wijk, zoals pinautomaat, drogist, postagentschap etc.
- multifunctionele accommodatie voor jong en oud, bijvoorbeeld op het Seahorse-terrein
- jongeren iets bieden om te zorgen dat ze in de wijk blijven wonen

Er is vraag naar een goede openbaarvervoerregeling

3.2.2 Verkeer en parkeren

Een belangrijk onderwerp in wijk Woolde is verkeer en parkeren. De verkeersdrukke in het algemeen wordt als probleem gezien. Er is vraag naar een goede openbaarvervoerregeling. Momenteel rijden de bussen maar tot 20.15 uur. In de woonbuurten komen de volgende knelpunten naar voren.

Aandachtspunten verkeer en parkeren:

- huidige ontsluiting in Woolder Es niet voldoende
- parkeerdruk rond SG Twickel en bij de basisscholen, Indische buurt en Thiemsland en Expo Center
- parkeersituatie Muziekschool, in combinatie met het komen en gaan van de leerlingen
- sluipverkeer Weidedorp/Thiemsland, Westermaat en buitengebied
- geluidsoverlast door toenemend treingoederenvervoer
- door invoeren parkeertarieven op Mitchamplein, ziekenhuis en Trivium zorgen over parkeerdruk in de woonbuurten
- algemene verkeerssituatie Geerdinksweg/Boerhaavelaan
- te hard rijden in woonbuurten
- ontsluiting Slachthuisweg

Kansen, suggesties en wensen:

- aanleg rotonde Weideweg/Geerdinksweg en te zijner tijd ontsluiting op rotonde naar Gezondheidspark
- uitbreiden parkeerplaatsen rondom SG Twickel
- parkeerplaatsen achter de Muziekschool ter plaatse van Bevrijdingslaantje
- parkeren rondom het ziekenhuis: parkeerverbod op werkdagen en bestaand parkeerverbod handhaven
- verkeerssituatie Geerdinksweg/Boerhaavelaan: instellen transfersysteem (park & ride), handhaving snelheid, 30-km zone Boerhaavelaan
- te hard rijden in het algemeen: snelheidsremmende maatregelen

3.2.3 Omgeving en leefbaarheid

Woolde is een groene, ruim opgezette wijk. Dit moet zo blijven. De wijk Woolde grenst aan het buitengebied Twickel. Het is wenselijk dit gebied verder te versterken door het aanleggen van meer wandelpaden. Ook zouden de bewoners graag zien dat het retentiegebied opengesteld wordt. Er zal een definitieve afronding van de stadsrand moeten komen. Op dit moment is de stadsrand rommelig.

Aandachtspunten omgeving en leefbaarheid:

- het groenonderhoud moet goed gebeuren; nu kent het allerlei "golfbewegingen"
- zwerfvuil in de omgeving van SG Twickel, Grobbentunnel en Slachthuisweg
- vuildump bij de Resedastraat en Johannaweg
- overlast in Thiemsland door de twee coffeeshops
- overlast van jeugd die over het spoor naar de stad loopt
- onduidelijkheid over snippergroen
- onduidelijkheid over een fietspad langs het spoor

**Woolde is een groene,
ruim opgezette wijk**

Kansen, suggesties en wensen:

- duurzaam omgaan met buitengebied
- lik-op-stukbeleid bij achterlaten van zwerfvuil; geef de wijkagent hierin een rol
- meer afvalbakken plaatsen en deze vaker legen
- zakgeldproject in Woolder Es om zwerfvuil tegen te gaan

Wat is voor verbetering vatbaar?

3.2.4 Communicatie en participatie

In de wijk Woolde worden veel grote projecten ontwikkeld. Deze hebben in meer of mindere mate invloed op de woonbuurten. Daarom is het belangrijk dat de buurtbewoners tijdig bij ontwikkelingen betrokken worden. Hoe moet dat gebeuren volgens de bewoners en wat is voor verbetering vatbaar?

Aandachtspunten communicatie en participatie:

- bewoners voelen zich niet altijd juist of tijdig geïnformeerd over de projecten en activiteiten die plaatsvinden in de wijk
- te weinig terugkoppeling vanuit de gemeente over meldingen en klachten

Kansen, suggesties en wensen:

- participatie in projecten; bewoners vroegtijdig bij plannen betrekken
- informatievoorziening algemeen:
  - informatie ook verstrekken via wijkkrant en Internet
  - informeer bewoners over stand van zaken bij werkzaamheden
  - aandacht voor ondernemers en bedrijven
- beschouw de wijkcomités in Woolde als belangrijke gesprekspartner

3.3 Ondernemersklimaat op de Westermaat

Het bedrijventerrein Westermaat ligt volledig in de wijk Woolde. Daarom is er een bijeenkomst georganiseerd voor leden van de ondernemersvereniging. Deze bijeenkomst was bedoeld om extra input te krijgen voor het wijkplan. Het gaat om eventuele knelpunten en het aandragen van mogelijke oplossingen; het behouden en waar mogelijk versterken van wat goed gaat.

Aandachtspunten en suggesties ondernemersklimaat:

- *openstelling winkels Westermaatplein en uitbreiding aantal koopzondagen naar twaalf*
- *bereikbaarheid*
- *invulling Expo Center*
- *fietspad als verbinding tussen de wijk en het bedrijventerrein (Weideweg-IJsselmij-terrein)*
- *toekomst Westermaat*
- *bestemmingsplan om branchevervaging te voorkomen*
- *éénloketsysteem*

3.4 Hoe denken jongeren over hun wijk?

In Woolde wonen ook jongeren. Tijdens de raads gesprekken en de wijkavond hebben bewoners aangegeven het belangrijk te vinden dat jongeren in de wijk blijven wonen. Daarom is onderzoek gedaan onder jongeren om na te gaan wat hen aan de wijk bindt. Het jeugd- en jongerenwerk van Scala heeft in de maanden mei en juni jongeren uit de wijk de volgende vragen voorgelegd:

Welke voorzieningen missen jullie in de wijk?

- pinautomaat
- speeltoestellen, zoals voetbalkooi, skatebaan, pannakooi, voetbalveldjes, skatebaan, crossbaan
- busdiensten in de avonden
- wijk/buurtcentrum, jongerensoos
- winkels
- vissen in de vijver om op te vissen

Welke straten en verkeerssituaties vinden jullie onveilig?

- voorrangsweg wordt niet altijd duidelijk aangegeven
- geen fietspaden
- achter de Resedastraat 's avonds een onveilig gevoel
- in 30km-zones wordt te hard gereden
- bij tunnel Tuindorpstraat kun je verkeer moeilijk zien aankomen
- Geerdinksweg, Deldenerstraat en Curaçoastraat zijn gevaarlijke straten

Wat is leuk of niet leuk aan jullie buurt?

Woolder Es

- de buurt is rustig en gezellig
- te weinig jongeren
- te veel afval door de buurt

Bewoners hebben aangegeven het belangrijk te vinden dat jongeren in de wijk blijven wonen

De wijkavond werd bezocht door 150 personen

Woolde

- de buurt is gezellig om in te wonen en iedereen gaat met elkaar om
- het is prettig dat er veel jongeren tussen 10 en 15 jaar wonen
- voor kinderen is er genoeg te doen
- er is te weinig te doen voor jongeren; er zijn wel veel grasveldjes en speelterreinen waar je kunt spelen, maar een grasveldje alleen is niet genoeg

Weidedorp

- de buurt is leuk, omdat er veel kinderen/jongeren van dezelfde leeftijd wonen

Welke activiteiten mis je in de wijk?

- dans- of sportactiviteiten; hiervoor kan de gymzaal gebruikt worden in de Woolder Es
- jongerensoos
- disco
- straat- of wijkfeest voor jongeren
- skate- of voetbaltoernooi, ook voor jongere doelgroep

3.5 Tweede wijkavond 9 oktober 2008

Tijdens de tweede wijkavond is het concept wijkplan met bewoners besproken. Alle wijkbewoners zijn hiervoor uitgenodigd. De wijkavond werd bezocht door 150 personen. De wijkavond gaf geen aanleiding om het wijkplan inhoudelijk te veranderen. Wel om een aantal punten te verduidelijken en aan te scherpen.

Aandachtspunten die zijn aangescherpt:

- ook kijken naar voorzieningen voor jongeren boven 20 jaar
- inrichting Johannaweg
- parkeerdruk vooroorlogse woonwijken
- veiligheid braakliggend Seahorse-terrein
- aandacht voor speelplekken i.v.m. overlast, verbetering of uitbreiding
- inrichting openbare ruimte in het Thiemsland

3.6 Terugkoppeling met ondernemersvereniging Westermaat

Het hoofdstuk over het Bedrijventerrein Westermaat in het conceptwijkplan is voorgelegd aan de ondernemersvereniging Westermaat. De vraag was of het verduidelijkt moet worden. Zijn er aanvullingen nodig en herkennen ondernemers zich in het plan. Ook deze bijeenkomst gaf geen aanleiding het wijkplan inhoudelijk te veranderen. Eén punt is na de bijeenkomst aangescherpt:

Aandachtspunt dat is aangescherpt:

- bij een besluit op het aantal koopzondagen, mag geen onderscheid worden gemaakt tussen gebieden

3.7 En nu aan de slag

Al met al is er tijdens de verschillende bijeenkomsten nuttige en waardevolle informatie gegeven over de wijk Woolde.

Hoe gaat gemeente, woningcorporaties en andere partijen in de wijk om met de aandachtspunten?

Welke acties worden er uitgevoerd?

Dit leest u in de volgende hoofdstukken.

4. De leefbaarheid staat voorop

Aandachtspunten

- voorzieningen in brede zin afstemmen op de bevolkingsopbouw (vergrijzing!); suggesties voor voorzieningen: pinautomaat, drogist, postagentschap, buurthuis/jongerensoos, pannakooi
- zorgen dat jonge mensen in de wijk blijven wonen door extra initiatieven voor met name jongeren tussen 10-18 jaar, maar ook 20+ (voorzieningen en activiteiten)
- ook ouderen (in Woolder Es) geven aan een buurthuis of iets dergelijks te missen
- overlast jongeren
- aandacht voor speelplekken i.v.m. overlast, verbetering of uitbreiding

4.1 Wijkwelzijn

Welzijnswerk is een breed begrip. Het gaat onder meer om kinderwerk, jongerenwerk, ouderenwerk en opbouwwerk. Deze activiteiten vinden vaak plaats in de wijk of buurt. Samen met instellingen zoals SCALA welzijnswerk en de Stichting Welzijn Ouderen Hengelo (SWOH) probeert de gemeente per wijk een op maat gesneden pakket aan activiteiten te bieden. Om dit goed met elkaar af te blijven stemmen start in 2009 in de wijk Woolde een wijkwelzijnsoverleg, waarin de behoefte en wensen in de wijk aan de orde komen. Te denken valt aan een jongerensoos, graffitimuur, ontmoetingsplek voor ouderen of activiteiten voor de hele wijk.

Ook verzorgingshuis Het Woolde kan in dit opzicht in de toekomst een belangrijke rol spelen in de wijk. De traditionele verzorgingshuizen waarbij alles (zowel zorg als welzijn) binnen de eigen muren gebeurt, veranderen meer naar verzorgingshuizen die diensten aanbieden buitenshuis. Zo verwacht ook Het Woolde dat het meer zorg en (welzijns) activiteiten voor de ouderen in de wijk Woolde zal gaan aanbieden. Op dit moment is het restaurant al opengesteld voor de oudere wijkbewoners.

Het Woolde en wijkwelzijnsvoorziening Weidedorp zullen ook met elkaar in overleg treden.

In 2009 start in de wijk

**Woolde een wijkwelzijns-
overleg, waarin de**

**behoefte en wensen in de
wijk aan de orde komen**

Buurt Weidedorp

Een eerste aanzet voor bovengenoemde discussie is inmiddels gemaakt vanuit de wijkwelzijnsvoorziening Weidedorp. De beperkingen van het kleine gebouw maken dat men wat betreft de invulling van de ruimte opnieuw gaat nadenken over de behoefte aan de verschillende welzijnsactiviteiten.

Buurt Woolder Es

Jong en oud hebben meermalen laten weten een buurthuis of ontmoetingsruimte voor activiteiten te missen. Ze gaan niet snel naar de wijkwelzijnsvoorziening in Weidedorp. Op korte termijn is er geen oplossing, maar de vragen zullen worden besproken in het te starten wijkwelzijnsoverleg. Ook verzorgingshuis Het Woolde heeft aangegeven hierin mee te willen denken.

*Organisaties, instellingen
en verenigingen investeren
veel in kinderen en
jongeren*

4.2 Onderwijs en jeugd

Met de meeste jongeren in Woolde gaat het goed. Organisaties, instellingen en verenigingen investeren veel in kinderen en jongeren. Daardoor kunnen deze opgroeien en zich ontwikkelen tot verantwoordelijke volwassenen. Veel opgroeiende kinderen hebben voldoende aan stimulansen en de aanwezigheid van voorzieningen. Een klein deel heeft incidenteel of structureel extra hulp en ondersteuning nodig. Voor een belangrijk deel gebeurt dit via de zorgnetwerken rond het individuele kind. In de vangnetwerken en beleidsnetwerken wordt prima samengewerkt. De zorg rondom het kind is hierdoor efficiënt en effectief.

Bredeschoolnetwerk en zorgteam

Het Woolde heeft twee basisscholen: de Woolderschool en de Kardinaal Alfrinkschool. Vanaf schooljaar 2008-2009 gaan deze scholen meedoen in het zorgteam Midden en het Bredeschoolnetwerk Hengelose Es. Een Bredeschoolnetwerk bestaat uit beroepskrachten van verschillende instellingen. Zij werken in de wijk voor en met kinderen van 0-14 jaar en hun ouders.

De deelnemers in het netwerk zijn de vertegenwoordigers van naschoolse groepsactiviteiten. Veel van deze activiteiten zijn gekoppeld aan de (brede) scholen.

De doelen van een Bredeschoolnetwerk zijn het creëren van ontwikkelingsmogelijkheden in de wijk en het aanpakken van factoren die een belemmering of bedreiging vormen voor een maximale ontplooiing.

Een zorgteam is een klein, daadkrachtig team in het stadsdeel. De gemeente coördineert het team. Op basis van de signalen verwijst het zorgteam kinderen van 0-12 jaar en hun ouders naar de juiste hulpverlening. Het gaat vaak om meervoudige problemen. De jeugdgezondheidszorg 0-4 (consultatiebureau), peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de basisscholen zijn de instellingen die de signalen afgeven.

De werkwijze van het Bredeschoolnetwerk is gebaseerd op een vierjarenbeleid. In de eerste periode vindt er een inventarisatie plaats

van de activiteiten voor ouders en kinderen in het stadsdeel. In Midden is gekozen voor de volgende programmalijnen:

- taal en educatie
- ontmoeting, recreatie, sport en cultuur
- opvoedingsondersteuning
- zorg en welzijn
- veiligheid en woonomgeving

Daarna wordt aan ouders, kinderen en professionals gevraagd of het aanbod in de wijk aansluit bij de behoefte. Dan komt een eerste selectie over het programma-aanbod. Tot 2013 worden er diverse activiteiten aangeboden. Dit vraagt om evaluatie en bijstelling. In 2012/2013 vindt er opnieuw een inventarisatie van het aanbod plaats. Ouders, kinderen en professionals wordt opnieuw gevraagd naar de behoefte op de programmalijnen.

Stadsdeelteam jeugdzaken

Het stadsdeelteam jeugdzaken Midden inventariseert problemen met jeugd(groepen). Plekken waar hangjongeren samenkomen worden hier ook besproken. Niet alleen de wijk Woolde, maar ook de wijken Binnenstad en Hengelose Es worden besproken. Het team bestaat uit de jeugdagent, (ambulante) jongerenwerker, wijk sportconsulent, vertegenwoordigers van wijkwelzijnscentra, stadsdeelregisseur en beleidsmedewerker jeugd beleid. Ze bespreken ontwikkelingen, wensen, behoeften en problemen van of door jongeren. Hierop worden gerichte acties, maatregelen en activiteiten afgesproken en ondernomen.

**Aan ouders, kinderen
en professionals wordt
gevraagd of het aanbod
in de wijk aansluit bij de
behoefte**

Buurt Weidedorp

Bij overlast in het Thiemsland zijn politie, jongerenwerk en de gemeente betrokken. Het is niet duidelijk wie de overlast veroorzaken. Daarom is er een project opgezet om een duidelijker beeld te krijgen van de overlast. Er vindt regelmatig overleg plaats en alle betrokkenen zoeken samen naar een oplossing.

Preventieprojecten in het onderwijs

Alle leerlingen van de groepen 7 en 8 van de scholen in Woolde krijgen voorlichting van de politie en bureau Halt. De thema's zijn jeugdcriminaliteit zoals geweld, groepsdruk, alcohol, drugs en vernieling.

Tactus verslavingszorg verzorgt vanaf het schooljaar 2008/2009 het project "Op tijd voorbereid". Groep 8 van het basisonderwijs krijgt voorlichting over alcohol en roken. Ook wordt elk jaar in december voorlichting gegeven over vuurwerk en het omgaan ermee.

Bureau Halt geeft aan de eerste drie klassen van SG Twickel en de Woolder Meent het voorlichtingsproject "veel voorkomende criminaliteit".

Onderwijshuisvesting

Gemeente Hengelo komt in 2009 met een integraal huisvestingplan. Dit is een meerjarenplan voor scholen voor basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. Het geeft inzicht in de toekomstige huisvestingbehoefte van deze scholen.

• Basisonderwijs

In de wijk Woolde zijn twee basisscholen, namelijk de Woolderschool en de Titus Brandsmaschool, locatie Kardinaal Alfrink. Gaat het leerlingenaantal in de wijk de komende jaren groeien? Is er voldoende ruimte in de huidige scholen? Moet er worden bijgebouwd of zijn er andere oplossingen? Dit zijn vragen die we willen beantwoorden in het integraal huisvestingplan.

- Voortgezet onderwijs

De OSG Woolder Meent wil met het VMBO verhuizen naar Hart van Zuid. In de komende periode zullen deze verhuisplannen verder worden uitgewerkt. Ditzelfde geldt voor SG Twickel. Hiervoor wordt een nieuwbouwplan in Kristenbos (Slangenbeek) ontwikkeld. Er moet wel het een en ander gebeuren voordat er een nieuwe school staat. Het is op dit moment dan ook moeilijk aan te geven wanneer de huidige scholen werkelijk verdwijnen uit de wijk. Ook is nog niet bekend wat er voor terugkomt in de wijk.

Buurt Woolder Es

De Woolderschool krijgt een nieuw plafond in verband met voorschriften van de brandweer. Dit ligt vast in beleid onderhoud aan de scholen en uitbreiding en nieuwbouw.

Spelen

Kinderen en jongeren zijn volwaardige medegebruikers van de openbare ruimte. Ze hebben recht op een plek in de wijk. Daarom is het belangrijk dat de woonomgeving uitdaagt om te spelen. Dit is vastgesteld in de kadernotitie 'Spelen'.

Bij planontwikkeling en (her)inrichting van de openbare houdt de gemeente hiermee rekening. Het streven is om 3 procent van het grondgebied van de gemeente in te richten als speelruimte bij nieuwe ontwikkelingen. Zo ontstaat er voldoende speelruimte voor kinderen. Voorzieningen plaatsen voor oudere jeugd blijft lastig. Bewoners zien hier wel de noodzaak van in, maar willen deze voorzieningen niet dicht bij hun huis. Ze zijn bang voor overlast van kinderen en jongeren.

Het is belangrijk dat de woonomgeving uitdaagt om te spelen

In wijk Woolde worden in 2009 de witte vlekken op gebied van speelvoorzieningen voor kinderen en jongeren in kaart gebracht. Als er geld beschikbaar is, worden deze witte vlekken ingevuld.

Weidedorp

De speelplek aan de Riouwstraat trekt hangjongeren aan. Kinderen voor wie de plek bestemd is, spelen er niet meer. De gemeente wil dit probleem oplossen. De overweging is: pakken wij de overlast aan of nemen wij fysieke maatregelen? Er komt in elk geval een speeltoestel.

Weidedorp

De buurtvereniging Weidedorp pleit al enig jaren voor een verruiming van de speel mogelijkheden in de buurt. Met name de Madurastraat heeft behoefte aan een opknopbeurt van de speeltoestellen en het groen. Bijkomend probleem is de overlast die wordt ondervonden van uitgaande jongeren en leerlingen van de Woolder Meent. De gemeente zal voor deze problematiek een integrale aanpak ontwikkelen.

Buurt Woolde

Aan de Boerhaavelaan is een speelveld voor jongeren en een speelplek voor kinderen. De Boerhaavelaan oversteken is voor kinderen gevaarlijk. Er is een plan gemaakt voor het hele veld. Het groen wordt gerenoveerd en de speelplek voor kinderen heringericht. Ook het speelveld voor jongeren wordt uitgebreid. Verder zal er een oversteekplaats komen op de Boerhaavelaan.

Woolder Es

De Woolder Es heeft een schuilhut voor jongeren. Het buurtcomité wil deze plek uitbreiden met een pannakooi. In de toekomst komt er mogelijk een tafeltennistafel of picknicktafel.

4.3 Sport

De gemeente Hengelo streeft naar een aantrekkelijk sportklimaat voor al haar inwoners. Sport en bewegen zorgen voor een gezonde leefstijl en werken preventief tegen veel voorkomende gezondheidsproblemen zoals overgewicht, diabetes, hart en vaatziekten.

Hengelo kent zo'n 110 actieve sportverenigingen. Verschillende sportverenigingen hebben een specifiek aanbod voor senioren. Daarnaast is er de Hengelose Senioren Sportvereniging GALM. Deze verzorgt een speciaal bewegingsprogramma voor senioren. Welzijn Ouderen Hengelo organiseert op verschillende plaatsen in Hengelo activiteiten voor mensen vanaf 55 jaar, bijvoorbeeld: dans/internationaal, gymnastiek, stildansen, keepfit, tai chi, yoga, country line dansen, nordic walking en sportief wandelen.

In Woolde is extra aandacht voor het terugdringen van bewegingsachterstand. Met het project Buurt Onderwijs Sport (BOS) tracht de gemeente bewegingsachterstand tegen te gaan en meer jongeren mee te laten doen met sport. De wijk sportconsulent organiseert sportactiviteiten tijdens schooltijd, maar ook na schooltijd. In samenwerking met de jeugd en jongerenwerker stemt de wijk sportconsulent activiteiten en projecten tijdens en na school op elkaar af.

In de wijk Woolde vindt in het najaar van 2008 vanuit het BOS-project een meer uitgebreid onderzoek plaats naar de wensen van jongeren in het Woolde met betrekking tot (sport) activiteiten. De wijk sportconsulent zal in samenwerking met het jeugd- en jongerenwerk en de scholen proberen de signalen van jongeren uit de wijk om te zetten naar concrete activiteiten. De uitkomsten uit de ingevulde vragenlijsten worden hierbij meegenomen.

Buurt Woolder Es

De sporthal bij SG Twickel wordt na verhuizing van de scholengemeenschap gesloopt. Bij de nieuwbouw van de scholengemeenschap in Kristenbos worden echter ook weer een nieuwe sporthal en vier gymlokalen gerealiseerd.

4.4 Kunst & Cultuur

In de Cultuurvisie 'Vrij spel voor de verbeelding' is de missie van de gemeente Hengelo als volgt omschreven: 'De komende jaren willen wij de culturele identiteit van Hengelo versterken'.

Woolde heeft de inwoners veel te bieden op gebied van kunst en cultuur. In de wijk zijn veel kunst- en cultuurvoorzieningen te vinden. Hieronder zijn ook stedelijke voorzieningen.

**Met het project Buurt
Onderwijs Sport (BOS)
tracht de gemeente
bewegingsachterstand
tegen te gaan en meer
jongeren mee te laten
doen met sport**

Zo is de Muziekschool in de Waterstaatskerk in Woolde gevestigd. De Algemene begraafplaats is een monument. Verder kent de wijk het Excelsiorhuis, diverse amateurverenigingen, de Expohal en de Creatieve Fabriek met onder andere het Centrum voor Beeldende Kunst. Ook het aantal kunstwerken in de wijk is bovengemiddeld.

Buurt Woolde

Het Kunstcentrum Hengelo heeft de ambitie uit te groeien tot een Centrum Beeldende Kunst met een functie voor de hele regio. Hiermee profileert Hengelo zich op het gebied van beeldende kunst in Netwerkstadverband. Voor professionele kunstenaars betekent dit een uitbreiding van de productie- en presentatiemogelijkheden. Om van Kunstcentrum naar Centrum Beeldende Kunst te transformeren is het noodzakelijk om aan te sluiten bij de ontwikkeling van De Creatieve Fabriek op het Holec/Hazemeyer-terrein. Een omgeving waarin vernieuwing en experiment centraal staan. Dit biedt het Kunstcentrum volop mogelijkheden om op korte termijn zijn plannen uit te werken en inhoudelijk en organisatorisch verder te groeien. Meer hierover in het hoofdstuk 'Belangrijke ontwikkelingen in de wijk'.

*Het aantal kunstwerken
in de wijk is boven-
gemiddeld*

4.5 Wonen, Zorg en Welzijn/Wet Maatschappelijke Ondersteuning

De gemeente Hengelo wil een aantrekkelijke stad zijn voor iedereen. Ook voor de steeds groter wordende groep ouderen en mensen met een beperking. Alle burgers van Hengelo moeten aan de Hengelose samenleving mee kunnen doen. 'Een zo gewoon mogelijk leven leiden ondanks beperkingen door ouderdom of handicap' vormt de kern van de vermaatschappelijking van zorg. In het beleid van de gemeente Hengelo is dit streven op allerlei beleidsterreinen zichtbaar; in het welzijnswerk door bevorderen van participatie en integratie, wonen in levensloopbestendige wijken en de zorg door extramuralisering en woonservicegebieden. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) vormt hiervoor een belangrijke basis. Dit geeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het voeren van algemeen beleid ter ondersteuning van kwetsbare burgers.

Vermaatschappelijking van zorg betekent dat burgers zelfstandig thuis moeten kunnen (blijven) wonen. Ook als zij zorg nodig hebben. Is er toch zorg buitenshuis nodig, dan het liefst in een omgeving die zoveel mogelijk op thuis lijkt. Deze zorg moet als het kan buiten de muren van een instelling wordt geboden. Dit wordt ook wel extramuralisering genoemd.

Woonservicegebieden

Zelfstandig thuis wonen is een belangrijke voorwaarde om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving. Dat geldt voor iedereen, ook voor mensen die langdurig afhankelijk zijn van zorg.

Een woonservicegebied heeft daarom voldoende toegankelijke, aangepaste woningen. Het zorgaanbod sluit aan op de behoefte aan zorg. Er zijn voldoende welzijnsactiviteiten aanwezig om te voorzien in de sociale behoefte aan onderlinge contacten, steun en toezicht.

De wijk is in de gemeente Hengelo de maat voor de ontwikkeling van woonservicegebieden. De wijk is een gebied dat bewoners herkennen als hún gebied en dat bestaat uit meerdere buurten. Op wijkniveau dienen de integratie en combinatie van voorzieningen plaats te vinden.

Verzorgingshuis Het Woolde speelt al op deze ontwikkeling in door steeds meer zorg en (welzijns)activiteiten aan te bieden buiten de eigen deuren van de instelling.

Buurt Woolder Es

In de wijk Woolde woont een groot aantal ouderen, met name in de Woolder Es. De vergrijzing zal zich verder doorzetten. Dit brengt een grotere behoefte aan voorzieningen met zich mee. Bewoners zijn minder mobiel. Het is belangrijk om hierop in te spelen waar dit mogelijk is. Ook moet er worden nagedacht over de vraag over vijf à tien jaar. Met preventieve maatregelen blijft men zo lang mogelijk zelfstandig functioneren. Het verzorgingshuis Het Woolde wil hier op inspelen. Op dit moment biedt het al maaltijdvoorzieningen. Voor wat betreft voorzieningen zoals een pinautomaat en een drogisterij kan de gemeente moeilijk toezeggingen doen. Dit ligt ook aan de kansen die ondernemers zien.

Bij de ontwikkeling van het Seahorseterrein moet hiermee rekening worden gehouden. Dit kan door voorzieningen op te nemen in het plan. Afstemming en samenwerking met verzorgingshuis Het Woolde zijn daarbij ook van groot belang.

4.6 Werk en inkomen

De sector Sociale Zaken en Werk wil met de wijkgerichte benadering aan de slag. Er wordt een wijkaccountmanager aangewezen. De hoofdthema's zijn:

- bestrijden werkloosheid: inzet van werk, reïntegratie en activering
- inburgeringvoorzieningen
- armoedebestrijding
- informatie en ondersteuning financiën en schuldhulpverlening
- stimulering (startend) ondernemerschap en wijk economie

De wijk is een gebied dat bewoners herkennen als hún gebied en dat bestaat uit meerdere buurten

Concrete acties in de toekomst:

- dienstverlening van de klantmanagers van Sociale Zaken op locatie
- aanspreken van werkgevers in de wijk op maatschappelijk verantwoord ondernemen
- wijkvalshoek Banenoffensief Vluchtelingen
- ten aanzien van armoedebestrijding en schuldhulpverlening dienstverlening aan huis (huisbezoeken)
- kleinschalige bedrijfshuisvesting in wijken

Waar zoomen we op in:

Wat	Wie	Wanneer
Voorzieningen afstemmen op bevolkingsopbouw	Wijkwelzijnsoverleg geeft hier voorzet	2009
Activiteiten en voorzieningen voor jeugd	Gemeente	2009/2011
Aanpak tegen jeugdoverlast	Stadsdeelteam jeugd	2009/2012
Verzorgingshuis het Woolde biedt verschillende diensten voor ouderen b.v. maaltijdvoorziening en welzijnsactiviteiten	Verzorgingshuis het Woolde	2009/2012
Inventarisatie van activiteiten aanbod voor ouders en kinderen	Bredeschool	2009
Aanbieden van activiteitenprogramma's aan kinderen en ouders	Bredeschool	2009/2012
Opnieuw inventariseren van activiteiten aanbod voor ouders en kinderen	Bredeschool	2012/2012
Verhuizing SG Twickel en OSG De Woolder Meent	SG Twickel en de Woolder Meent in samenwerking met gemeente	2009/2012
Aanpak overlast Thiemsland	Gemeente en politie	2009
Nieuw plafond Woolderschool	Gemeente	2009
Plaatsen van een pannakooi in de Woolder Es bij de schuilhut	Bewonersorganisatie Woolder Es en gemeente	2009
Aanpak overlast hangjongeren speelplek Riouwstraat. Plaatsen van een speeltoestel	Gemeente	2009
Voorstel voor herinrichting speelplek voor kinderen en speelveld jeugd aan de Boerhaavelaan en renovatie groen	Gemeente	2009
Integraalplan voor overlast bij speelplek aan de Madurastraat	Gemeente	2009
Onderzoek naar wensen op gebied van (sport)activiteiten voor de jeugd	Gemeente	eind 2008
Transformatie Kunstcentrum naar Centrum Beeldende Kunst	Kunstcentrum	2009/2013

5. Een plek om te wonen en te leven

Aandachtspunten

- vergrijzing van de wijk in samenhang met de schaarse voorzieningen
- nieuwbouw in relatie met leegstand
- betonnen uitstraling in Thiemsland
- plannen in de bloemenbuurt: 'de kabouterwoningen en buitengebied 'Landvilla's'
- toekomstplannen voor locatie SG College en Woolder Meent
- zwerfvuil in de omgeving van SG College, de Grobbentunnel en Slachthuisweg
- het illegaal neerzetten van vuilnis naast de containers en het straat- en zwerfvuil
- versnelde fietsroute langs het spoor
- groenonderhoud
- meer duidelijkheid over snippergroen
- buitengebied versterken: groen en recreatief

5.1 Bouwen en wonen

5.1.1 Samenwerking gemeente en corporatie

De laatste jaren blijkt steeds meer en steeds vaker dat de doelstellingen van de gemeente en van de woningcorporatie veelal in elkaars verlengde liggen. Ze streven namelijk allebei naar een prettig woon- en leefmilieu in de Hengelose wijken, waaronder uw wijk, Woolde.

In 2008 is een convenant gesloten tussen de gemeente Hengelo en woningcorporatie. Met dit convenant is de basis gelegd voor het als gelijkwaardige partners oppakken van het woonbeleid.

In het convenant hebben de gemeente en de corporatie afgesproken dat zij - daar waar mogelijk - met elkaar zullen samenwerken. Deze samenwerking vindt plaats op het gebied van bijvoorbeeld leefbaarheid, participatie, gebiedsontwikkeling, woningbouw en kwaliteit van de woning en woonomgeving.

De doelstellingen van de gemeente en van de woningcorporatie liggen veelal in elkaars verlengde

5.1.2 Planning en programmering

In 2009 komt er een notitie over planning en programmering van de woningbouw 2010-2015, gebaseerd op de meest actuele gegevens van bevolkingsprognose tot kwartaalrapporten van makelaars. Doel is een betere balans tussen de vraag naar woningen en het aanbod.

5.1.3 Woonruimteverdelingsbeleid

De woonruimteverdeling is een gezamenlijk instrument van gemeente, corporatie en Twinta Wonen (voorheen Carint Wonen). Doel is de schaarse woningen op een eerlijke, transparante, rechtszekere en rechtsgelijke wijze te verdelen in Hengelo. Hiertoe is in 1994 een Huisvestingverordening opgesteld. Daarnaast is er een overeenkomst woonruimteverdeling. In 2008 worden de huidige werkwijze en het juridisch kader onderzocht op verbeteringen.

Het woonruimteverdeelsysteem is een aanbodmodel: woningzoekenden reageren zelf op beschikbare huurwoningen. Als er meerdere passende kandidaten zijn voor een woning, geldt dat degene die het langst ingeschreven staat de woning aangeboden krijgt. Als bewoners voldoen aan de eisen om voor urgentie in aanmerking te komen, wordt in de meeste gevallen extra inschrijftijd toegekend en kunnen bewoners zelf reageren op het woningaanbod. In uitzonderlijke situaties (zogenaamde B-urgentie) wordt rechtstreeks bemiddeld voor een woningzoekende.

5.1.4 Uitvoeren van de Startersregeling

Doel van de startersregeling is het stimuleren van de aankoop van woningen door starters op de woningmarkt met de inzet van SVN- leningen. In 2009 wordt onderzocht of en zo ja hoe de startersregeling gericht ingezet kan worden voor het programma goedkope koopwoningen in Veldwijk Noord, zodat huurders worden gestimuleerd en gefaciliteerd door te stromen naar het koopsegment. Afhankelijk van de uitkomsten kan de regeling eventueel ook in andere wijken worden toegepast.

5.1.5 Handhaven van de kernvoorraad betaalbare huurwoningen

De gemeente Hengelo streeft naar voldoende betaalbare huurwoningen voor de lagere inkomens (huur tot 499,-/535,- per maand voor kleine huishoudens resp. gezinnen). Op 31 januari 2006 stemde het college voorlopig in met de 'Notitie Kernvoorraad'. Onderdeel van het convenant met de woningcorporaties is een prestatieafspraken waarbij de kernvoorraad per wijk jaarlijks wordt bewaakt. In het najaar van 2008 is de omvang van de gewenste kernvoorraad opnieuw geijkt. In 2009 wil het college na discussie met de raad de gewenste prestatieafspraken met de fusiecorporatie St. Joseph/Ons Belang afronden.

5.1.6 Sociale huurcriterium

Overeenkomstig eerdere afspraken is het doel om 20% van het aantal woningen in projecten te laten bestaan uit sociale huurwoningen (afhankelijk van reeds aanwezige voorraad sociale huurwoningen in de buurt).

5.1.7 Fusie van de Hengelose woningcorporaties

Per 1 juli 2008 zijn St. Joseph Wonen en de Hengelose Bouwstichting Ons Belang gefuseerd. Over de plannen en ambities voor de komende jaren zegt de nieuwe corporatie het volgende:

'Met de fusie beogen we een sterke organisatie, waarin we krachtig en slagvaardig kunnen optreden in de buurten en wijken van Hengelo. We richten ons op de ontwikkeling van vitale wijken. Dit zijn wijken waarin het goed wonen is voor iedereen: bewoners voelen zich er thuis en hebben kansen om zich te ontplooien in hun leefomgeving. Met huisvesting als kerntaak leveren we hierin als corporatie een significante bijdrage. Naast huisvesting zijn ook aspecten als werkgelegenheid, scholing, zorg en sociale contacten belangrijk. Hiertoe werken we samen met onze maatschappelijke partners aan vitale en krachtige wijken. We zetten in op de aantoonbare verbetering van de buurt c.q. wijk en op de leefsituatie van de bewoners'.

Wat betekent dit voor de wijk Woolde?

Woolde is in de ogen van de corporatie en gemeente een gezonde wijk die zich op eigen kracht kan ontwikkelen. De corporatie ziet haar rol met name als faciliterend. Zij bewaakt

de kwaliteit en gaat in op signalen uit de wijk. Een van die signalen is dat er te weinig koopwoningen voor starters zijn.

De corporatie wil de komende tijd met partners en de bewoners nagaan welke rol zij daarin kan vervullen. Verder ondersteunt de corporatie nieuwe ideeën op het gebied van Wonen, Welzijn en Zorg. Een belangrijk aspect is de toenemende vergrijzing in het Woolde. Waar is behoefte aan? Zijn de aanwezige voorzieningen voldoende om de vergrijzing op te vangen?

Waar mogelijk is de corporatie initiatiefnemer c.q. partner in het ontwikkelen van nieuwe initiatieven. De corporatie staat ook open voor initiatieven van bewoners van Woolde, zodat die de wijk ten goede komen!

Wat gaan we doen:

- de corporatie wil de komende tijd onderzoeken of zij een rol kan spelen in de krappe woningmarkt voor starters. Bijvoorbeeld door te kijken of het mogelijk is om door middel van Koopgarant woningen tegen een speciale prijs aan te bieden
- onderzoeken wat de corporatie op het gebied van wonen en zorg voor de wijk Woolde kan betekenen

De corporatie staat open voor initiatieven van bewoners van Woolde, zodat die de wijk ten goede komen!

De Bloemenbuurt

Op dit moment werkt de corporatie aan een plan voor de Bloemenbuurt. Wat gebeurt er - in samenspraak met de bewoners - in de Bloemenbuurt? Wordt er gesloopt en herontwikkeld of wordt er gerenoveerd? De bewoners van de Bloemenbuurt kunnen dit jaar meer duidelijkheid verwachten over de toekomst van hun woningen. De corporatie vindt het belangrijk dat de bewoners hier tijdig in gekend en bij betrokken worden.

Inwoners van Hengelo die 65 jaar of ouder zijn kunnen binnen de gemeentegrenzen van Hengelo gratis gebruik maken van het openbaar vervoer

Blik naar de toekomst

In de buurt Woolderes is SG Twickel gevestigd. Het is bedoeling dat SG Twickel verhuist naar het gebied Kristenbos. De scholengemeenschap hoopt in 2009 een start te maken met de bouw. In 2012 moet de verhuizing gerealiseerd zijn. Ook de vestiging Woolder Meent van de OSG verdwijnt op termijn uit de wijk. Er is nog geen duidelijkheid over de ontwikkeling van beide terreinen. Zodra hier meer over bekend is, worden bewoners in een vroeg stadium geïnformeerd.

5.2 Ruimtelijke inrichting en verkeer

Verkeers- en vervoersplan

Het Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan (GVVP) is het beleidskader voor het totale verkeers- en vervoersbeleid. Ingezet wordt op:

- goede bereikbaarheid van economisch en sociaal belangrijke gebieden zonder dat daardoor onveiligheid, overlast of hinder in woonwijken ontstaan
- het versterken van de hoofdontsluitingsstructuur (tangentenstelsel)
- optimalisering van bestaande infrastructuur gaat vóór aanleg van nieuwe infrastructuur
- beperking van de groei van de automobilititeit door verhoging van het gebruik van openbaar vervoer en fiets

Experiment gratis openbaar vervoer 65+

Inwoners van Hengelo die op 1 januari 2009 65 jaar of ouder zijn kunnen binnen de gemeentegrenzen van Hengelo gratis gebruik maken van het openbaar vervoer. Inwoners die voor de regeling in aanmerking komen hebben inmiddels per post een OV-pas ontvangen. Deze pas is vanaf 1 oktober 2008 geldig.

Het experiment is tot stand gekomen in samenwerking met de Regio Twente en Connexxion. Jaarlijks wordt bekeken of het experiment wordt verlengd. De proef duurt drie jaar, met tussentijdse evaluaties.

Voor meer informatie kunt u terecht bij het Zorgloket van de gemeente Hengelo en op de website van de Regio Twente, www.regiotwente.nl.

Fietssnelweg

Regio Twente heeft in samenwerking met de gemeenten een Masterplan Fietssnelweg F35 opgesteld. Dit plan omvat de aanleg van een snelle, comfortabele, veilige en non-stop fietsverbinding van Nijverdal naar Enschede. Deze route loopt via Wierden, Almelo, Borne en Hengelo met zijtakken van Almelo naar Vriezenveen en van Enschede naar Oldenzaal. Voor het gedeelte tussen Almelo en Enschede komt de F35 langs het spoor te liggen. Het gedeelte tussen Borne en Hengelo is gekozen voor een ligging aan de oostzijde van het spoor. Door de ligging naast het spoor kan de F35 meeprofitieren van van de vaak ongelijkvloerse kruisingen tussen spoorwegen en drukke autowegen. Dit komt de veiligheid van het fietsverkeer ten goede. De F35 is een uniek project dat hoge eisen stelt aan de

kwaliteit van de stedelijke en landschappelijke inpassing. Met de aanleg van de F35 zijn aanzienlijke investeringen vereist. De besturen van de deelnemende gemeenten moeten nog een uitspraak doen over het plan.

Openbaar vervoer

De wijk Woolde wordt voor het openbaar vervoer ontsloten door lijn 12 van Connexxion. Lijn 12 rijdt in één richting en doet een groot aantal zorginstellingen aan, waaronder het ziekenhuis. Ook voorziet lijn 12 een groot aantal woonwijken van openbaar vervoer. Desondanks doet lijn 12 het goed. Er zijn geen voornemens om de dienstregeling van lijn 12 aan te passen.

Buurt Woolde

Lijn 12 zal ook het toekomstige Gezondheidspark ontsluiten. De bus zal dan via de Aletta Jacobslaan het Gezondheidspark inrijden en via de nieuwe rotonde in de Deldenerstraat zijn weg vervolgen. Hierdoor zal het tracé in de Woolder Es waarschijnlijk wijzigen.

Woolder Es

Het is de bedoeling om in de toekomst de bus vanaf de Deldenerstraat via de Pasteurstraat toegang te geven tot de wijk, waardoor de bus dichterbij de bewoners wordt gebracht. Hierover is echter nog geen besluit genomen.

Na het bekend worden van het definitieve tracé zullen de haltes toegankelijker worden gemaakt.

Bedrijventerrein Westermaat

Bedrijventerrein Westermaat en Westermaat Plein worden ontsloten door buslijn 51. Er wordt momenteel nagedacht om Westermaat in de spijstijden met een extra (regionale) buslijn te bedienen. In 2009 wordt hier meer over bekend.

5.3 Gebruik openbare ruimte

Bewoners van Woolde waarderen het groen in de wijk. Dit moet zo blijven. De wijk moet niet versnipperd worden door bijvoorbeeld nieuwbouw. Het groenonderhoud is op dit moment goed, maar kent wel golfbewegingen. Inmiddels is de gemeente met een nieuwe werkwijze gestart voor het onderhoud van de openbare ruimte. Bewoners zijn daardoor veel meer betrokken bij de leefbaarheid in hun wijk. Het instellen van een wijkbudget draagt hier ook aan bij.

Het buitengebied van Twickel aan de westelijke stadsrand wordt een van de belangrijkste geneugten genoemd. Er zal een definitieve afronding van de stadsrand moeten komen. Eind 2008 is er meer bekend over de mogelijkheden. De visie moet dan verder vorm krijgen.

Beheer en onderhoud openbare ruimte

De kwaliteit van de dagelijkse leefomgeving heeft grote invloed op de leefbaarheid van een wijk. Het beheer daarvan vraagt daarom extra aandacht van de gemeente. Zowel om achteruitgang van de wijk te voorkomen, als om te zorgen voor vertrouwen bij de bewoners. Direct verantwoordelijk voor het beheer en het onderhoud van de openbare ruimte is de sector Wijkzaken. Dit beheer verloopt volgens onderhoudsplannen. Daarnaast kunnen bewoners en bedrijven gebreken aan de openbare ruimte doorgeven via de Meldingenlijn

***De kwaliteit van de
dagelijkse leefomgeving
heeft grote invloed op de
leefbaarheid van een wijk***

van Wijkzaken. Dit kan zowel telefonisch via 2459459 als digitaal via www.hengelo.nl. De Meldinglijn is daarmee een belangrijk instrument voor samenwerking met de bewoners. 90 procent van de meldingen wordt binnen vijf werkdagen in behandeling genomen. Ten slotte is de sector Wijkzaken verantwoordelijk voor vergunningverlening en toezicht op het gebruik van de openbare ruimte.

Kwaliteit openbare ruimte

Overvolle afvalbakken, onkruid in de beplanting, een defect speeltoestel, zwerfvuil en hondenpoep op het trottoir. Ze maken de woonomgeving er niet prettiger op. De gemeente doet er dan ook alles aan om de kwaliteit van de openbare ruimte op peil te houden. Maar wat is precies 'op peil'? Dit is vastgesteld in de Beheercatalogus. Hierin is aangegeven wat onder kwaliteit van beheer en onderhoud verstaan moet worden. Werd een grasveld vroeger volgens vast stramien 26 maal per jaar gemaaid, tegenwoordig is het beeld de norm. Een voorbeeld: het gras mag tussen de 3 en 8 centimeter lang zijn. Lukt dit met twintig keer maaien? Dan is dat voldoende. Maar misschien moet er wel dertig keer gemaaid worden. Voordeel van deze aanpak is dat iedereen kan bepalen of het beheer op peil is. Bovendien gaat de kwaliteit van de openbare ruimte erop vooruit, omdat er niet met het maaien van een grasveld wordt gewacht tot het 'aan de beurt' komt. We maaien zo vaak als nodig is om aan het afgesproken beeld te voldoen.

Schouwen

Bewoners kunnen actief meehelpen bij het beoordelen van de openbare ruimte. Ze zijn als het ware extra ogen in de wijk. Dit schouwen kan op twee manieren: in georganiseerd verband met de bewonersorganisatie en via een doe-het-zelf-schouw. In het laatste geval beoordeelt een bewoner een willekeurig deel van een straat of wijk aan de hand van een schouwformulier.

Het wijkbeheerbudget is bedoeld voor uitvoering van ideeën op het gebied van groenvoorzieningen en netheid

Wijkbeheerbudget

Door te schouwen houden de bewoners de gemeente scherp op de kwaliteitseisen voor beheer. Maar wat nu als bewoners vinden dat bepaalde plekken bijzondere aandacht verdienen, terwijl die wel volgens de geldende norm onderhouden worden? De gemeente stelt vanaf 2008 jaarlijks €10.000 per wijk beschikbaar. Dit wijkbeheerbudget is bedoeld voor uitvoering van ideeën op het gebied van groenvoorzieningen en netheid. Bewoners kunnen ideeën indienen via de bewonersorganisatie.

Meerjaren Onderhoudsprogramma

Vanaf 2009 gaat de gemeente werken met een MeerjarenOnderhoudsprogramma, kortweg: MJOP. Het MJOP heeft een looptijd van vier jaar. Het geeft het overzicht van alle (onderhouds)werken die voor de komende vier jaren op stapel staan. In diverse beleidsdocumenten en -planningen staan meerjaren programmeringen. Denk onder andere aan het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP), het jaarlijkse herstraat- en asfaltprogramma en andere onderhoudswerkzaamheden. Deze documenten geven een goed overzicht van de uitgangspunten en inzicht in investeringen die gewenst zijn. Het MJOP zorgt voor onderlinge afstemming van deze ingrepen in de openbare ruimte. Dit moet leiden tot een effectievere inzet van geld en de beperking van overlast bij de uitvoering van onderhoudswerken.

Thiemsland

Bewoners van het Thiemsland zijn ontevreden over de inrichting van de openbare ruimte. Daarom is er een klankbordgroep gevormd die een plan heeft opgesteld. Eind 2008 wordt dit plan voorgelegd aan alle aanwonende bewoners. Tijdens deze bijeenkomst laat de gemeente het nieuwe plan voor het kunstwerk voor Huys Hengelo zien.

Buurt Woolder Es

Het zwerfvuil is nog steeds een probleem in de buurt Woolder Es. Het Twickel College gaat ook in het schooljaar 2008-2009 door met het zwerfvuilproject. Dit initiatief is een aantal jaren geleden door leerlingen van Twickel bedacht. Leerlingen uit het 1e en 2e jaar ruimen zwerfvuil op tegen een geringe vergoeding. Dit doen zij in de schoolomgeving tijdens tussenuren, pauzes en na schooltijd.

Vooral de route van en naar supermarkt Sanders heeft aandacht. Het project wordt betaald en ondersteund door het bewonerscomité Woolde, de school en de gemeente. Supermarkt Sanders levert een positieve bijdrage aan het project door het zwerfafval rondom de supermarkt op te ruimen.

5.4 Buitengebied

Binnen het cluster ruimte is de gemeente bezig met het ontwikkelen van visies voor de vier stadsranden. Hier valt de westelijke kant van Woolde ook onder, met het buitengebied van Twickel. In de structuurvisie Hengelo 2030 'Het landschap de stad in' staat dit als kernopgave centraal.

Stad en landschap moeten met elkaar worden verweven. Er wordt ook wel gesproken over de groene vingers de stad inbrengen. Dit geldt dus ook voor Woolde aan de westelijke kant. Momenteel werkt Hengelo mee aan de ontwikkelvisie Twickel. Een initiatief van de provincie en gemeenten, waaronder Hengelo. Daarin wordt gekeken naar de ontwikkelingsmogelijkheden van landgoed Twickel en omgeving. Voor Hengelo maakt de stadsrand Woolde deel uit van deze visie. De verbinding tussen stad en het landgoed wordt onderzocht. Natuurlijk is er ook ruime aandacht voor het groen en de recreatieve mogelijkheden.

Buitengebied

Het Waterschap heeft plannen voor het vergroten van het retentiegebied nabij de rioolwaterzuiveringsinstallatie. Dit biedt kansen voor uitbreiding van de recreatieve mogelijkheden.

**Stad en landschap moeten
met elkaar worden
verweven**

Waar zoomen we op in:

Wat	Wie	Wanneer
Startersproblematiek oppakken	gemeente en Woningcorporatie	2009/2012
Opstellen nota over planning en programmering woningbouw	gemeente Hengelo	2010/2012
Duidelijkheid geven over plannen bloemenbuurt	Woning corporatie	2009
Onderzoeken wat mogelijk is op het gebied van wonen en zorg	Woning corporatie	2009/2012
Gratis openbaarvervoer voor 65+	Gemeente	2009
Ontsluiting gezondheidspark met buslijn 12	Connexxion	Op termijn
Woolder Es toegankelijk maken met de bus vanaf de Pasteurstraat	Gemeente	Op termijn
Terugdringen zwerfvuil rond SGTwickel	SG College	2008/2009
Bewoners inzetten en toerusten om schouwen in de openbare ruimte uit te kunnen voeren	Gemeente en bewoners/schouwers	2009/2012
Wijkschouwen organiseren samen met bewoners	Gemeente en bewoners/schouwers	2009/2012
Besteden wijkbeheerbudget in de openbare ruimte	Bewoners en gemeente	2009/2012
Onderhoud groen, grijs volgens IBOR, onderhoud straatverlichting en opruimen zwerfvuil	Gemeente	2009/2012
Meejarenonderhoudsprogramma, afstemming ingrijpende werkzaamheden in de openbare ruimte.	Gemeente	2009/2012
Plan voor inrichting van de openbare ruimte Thiemsland	Gemeente	2008/2009
Kunstwerk op eiland Huys Hengelo	Gemeente	2009
Duidelijkheid bieden over snippergroen	Wijkzaken	2009
Visie over buitengebied verder vormgeven	Betrokken gemeenten en provincie	2009
Uitbreiden retentiegebied bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie	Waterschap	2009/2013

6 Belangrijke ontwikkelingen in de wijk

Aandachtspunten

- Seahorse-terrein is gesloopt, de plannen zijn niet duidelijk. Wat zijn de consequenties voor de buurt
- ontwikkeling 'Creatieve Fabriek'
- parkeerdruk omgeving Gezondheidspark

In de wijk Woolde worden veel grote projecten ontwikkeld. Deze hebben in meer of mindere mate invloed op de woonbuurten. Daarom is het belangrijk dat de buurtbewoners op tijd bij ontwikkelingen betrokken worden. Hoe willen bewoners hierbij betrokken worden en wat is voor verbetering vatbaar?

In de wijk Woolde worden veel grote projecten ontwikkeld

6.1 Seahorse-terrein

In 1952 vestigde zich de Koninklijke Weefgoederen Fabriek op het Seahorse-terrein. Het terrein ontleent zijn naam aan de textielsoort 'Seahorse' die daar werd geproduceerd. In 1980 beëindigde de weverij als laatste haar activiteiten. Daarna is het terrein in gebruik geweest bij een groot aantal bedrijven. Het gebied is eigendom van BAM Vastgoed BV. BAM wil het gebied ontwikkelen voor woningbouw en enkele commerciële functies. In februari 2008 is een begin gemaakt met de sloop van het terrein. Een klein gedeelte (drie bogen) van de karakteristieke sheddak-constructie blijft behouden. Verwachting was dat de BAM voor 1 juli vergunning zou aanvragen. Dit is echter niet gebeurd. De gemeente Hengelo wacht verdere initiatieven van de BAM af.

Veiligheid

Er is wel regelmatig contact met BAM Vastgoed over het slopen. Vanuit de omgeving kwamen klachten over geluid en stof. Bewoners hebben hun zorg uitgesproken over de veiligheid, als het terrein voor langere tijd braak ligt. BAM Vastgoed is verantwoordelijk het terrein. Zij zal dan ook maatregelen moeten nemen als dit noodzakelijk is.

6.2 De Creatieve Fabriek

Het voormalige Hazemeijer-terrein aan de Tuindorpstraat krijgt een nieuwe bestemming. De Van Hoogevest Groep ontwikkelt het terrein tot een creatieve werk- en woonlocatie, waarvan ook culturele groepen gebruik maken.

De ontwikkelingen van de Creatieve Fabriek komen voort uit een onderzoek naar creatief ondernemen in Twente. Gemeenten Enschede en Hengelo zijn opdrachtgever voor dit onderzoek. In de regio is veel behoefte aan plekken waar creatieve bedrijven synergie kunnen realiseren. Ook ontbreekt het aan ontmoetingsplaatsen waar creatieve ondernemers, kunstenaars, ontwerpers en technologen elkaar kunnen inspireren met evenementen, exposities, voorstellingen enz. Het voormalige Holec/Hazemeyerterrein spreekt tot de verbeelding van potentiële gebruikers. De locatie biedt de ruimte voor een 'creatieve werkplaats'.

Hengelo heeft op basis van het onderzoek besloten deel te nemen aan het landelijke project 'Proeftuin voor de Creatieve Economie'. Het Holec/Hazemeyer-terrein is één van de acht proeftuinen van Nederland. Het concept van de herontwikkeling gaat uit van een tweeledige doelstelling:

- hergebruik van industrieel erfgoed, ingeklemd tussen twee spoorlijnen, dicht bij de binnenstad en het ontwikkelingsgebied Hart van Zuid
- mogelijkheden bieden voor wonen en werken rond het thema creatieve economie

Op basis van dit concept zullen de verdere ontwikkelingen worden besproken. Buurtbewoners zullen hierbij betrokken zijn.

Waarschijnlijk is de grond op het voormalige Hazemeyerterrein vervuild. Het terrein moet gesaneerd worden. Het is nog niet duidelijk wanneer dit gaat gebeuren. Als hier meer duidelijkheid over is, worden de bewoners geïnformeerd.

6.3 Gezondheidspark

Eind jaren tachtig is het huidige Streekziekenhuis Midden-Twente ontstaan. In die tijd hebben de gemeente en het SMT de wens uitgesproken een Gezondheidspark te realiseren. In 1993 is hiervoor een Masterplan opgesteld.

Het Gezondheidspark is gesitueerd aan de westzijde van Hengelo tegen de A35. Het vormt onderdeel van de afronding van de stad. De plannen gaan uit van een geleidelijke overgang van de intensieve bebouwing van de stad naar de meer landelijke westrand nabij de autobaan. Langs de Deldenerstraat en de spoorlijn Hengelo-Zutphen ligt het accent op instellingen en bedrijven, afgewisseld door wonen. Langs het water en het groen van het middengebied ligt de nadruk op verblijven, genezen en wonen. Dit wordt afgewisseld met instellingen en bedrijven. Voor de inrichting van het landschap wordt 'het therapeutisch landschap' als uitgangspunt gekozen. Bestaande en nieuwe bebouwing wordt ingepast in het nieuwe landschap.

**De komst van het
Gezondheidspark
betekent in de toekomst
meer parkeerdruk voor
het gebied**

De hoofdentree voor auto's in het gebied is de Deldenerstraat. Ter hoogte van de Brugginksweg komt een rotonde, die de hoofdonthutingsweg van het park met de Deldenerstraat verbindt. Het is de bedoeling dat in 2008 het bestemmingsplan voor het gebied wordt vastgesteld. Later in het jaar kunnen de werkzaamheden beginnen.

Parkeren

De komst van het Gezondheidspark betekent in de toekomst meer parkeerdruk voor het gebied. Verschillende maatregelen worden genomen om te zorgen dat de woongebieden rond het park hier geen hinder van gaan ondervinden. Het SMT kijkt naar een efficiëntere indeling van de bestaande parkeerterreinen. Het ziekenhuis en Trivium hebben ook besloten betaald parkeren in te voeren. Het risico bestaat dat bezoekers in de woongebieden rond het SMT en Trivium gaan parkeren. In overleg met bewoners wordt gekeken of de invoering van een vergunningensysteem voor de buurt een goede oplossing is.

Voorstadshalte

In het gebied is een treinstation gepland. Zowel de gemeente als de regio hecht hier grote waarde aan. In de omgeving is bovendien ruimte voor enkele tientallen woningen. De kosten voor de aanleg van de halte vallen hoger uit dan in eerste instantie verwacht. Oorzaak is de noodzakelijke beveiliging van het baanvak en de plaatsing van slagbomen bij de spoorwegovergang Venderinksweg. Er is overleg gaande tussen Prorail, de provincie Overijssel, de regio en de gemeenten Hengelo en Hof van Twente. De vooruitzichten zijn gunstig.

In het gebied is een treinstation gepland

Waar zoomen we op in:

Wat	Wie	Wanneer
Bewoners informeren over ontwikkelingen Seahorse-terrein	Gemeente	2009/2013
Veiligheid waarborgen braakliggend Seahorse-terrein	BAM Vastgoed	2009 tot en met de bouw
Bewoners informeren over ontwikkelingen Creatieve Fabriek	Gemeente	2009/2013
Kijken naar efficiëntere indeling van het bestaande parkeerterrein	SMT	2009
Kijken of invoeren parkeervergunningensysteem oplossing is voor parkeerproblematiek in Gezondheidspark	Gemeente met bewoners	2009
Duidelijkheid over voorstadshalte Gezondheidspark	Gemeente, Hof van Twente, Prorail en provincie	2009

7 Bedrijventerreinen

Aandachtspunten

- openstelling winkels Westermaatplein en uitbreiding naar twaalf koopzondagen
- bereikbaarheid
- goede invulling Expocenter
- fietspad als verbinding tussen de wijk en het bedrijventerrein
- toekomst Westermaat
- bestemmingsplan om branchevervaging te voorkomen.
- Eén-loket-systeem

In de periode

1990-2007 is het

aantal arbeidsplaatsen

in Bedrijventerrein

Westermaat meer dan

verdrievoudigd

7.1 Bedrijventerrein Westermaat

Bedrijventerrein Westermaat ligt volledig in de wijk Woolde. In de afgelopen jaren heeft het bedrijventerrein zich sterk ontwikkeld. In de periode 1990-2007 is het aantal arbeidsplaatsen meer dan verdrievoudigd tot op dit moment 10.000 arbeidsplaatsen. Het bedrijventerrein heeft een ondernemersvereniging voor alle bedrijven die op het bedrijventerrein zijn gevestigd. Het nette aanzien is een sterk punt van Westermaat. Dit is goed voor het ondernemersklimaat.

Westermaat bestaat uit vier deelgebieden die elk hun eigen karakter hebben.

Bedrijventerrein Westermaat Zuidwest

Dit is het oudste en met 126 hectare grootste deel van Westermaat. Kenmerkende gebouwen op het terrein zijn de rioolwaterzuivering, het gebouw van Essent en het Expocenter. Opvallend zijn het grote aantal autobedrijven, groothandel en handelsbemiddeling. Hier wordt bedrijvigheid gecombineerd met wonen.

Fietspad tussen Westermaat-Zuidwest (Ijsselmij-terrein) en Weideweg

Bij het onderwerp van het bedrijventerrein, maakte het fietspad deel uit van het ontwerp. De aanleg is niet doorgegaan vanwege protesten van een aantal bewoners van de Weideweg, maar ook een aantal ondernemers van het bedrijventerrein. De vraag over de aanleg van een fietspad komt toch regelmatig aan de orde. De gemeente is nog steeds voorstander van de aanleg van een fietspad. In overleg met de wijkraad en ondernemersvereniging moet nagegaan worden hoe groot het draagvlak is voor de aanleg van het fietspad.

Expocenter

Het Expocenter heeft een nieuwe eigenaar. Medio 2009 wordt duidelijk wat er in de toekomst met het Expocenter en het gebied er omheen gaat gebeuren.

Bedrijvenpark Westermaat-Zuidoost

Met 38 hectare is dit het kleinste deel van Westermaat. Kenmerkende gebouwen zijn de zendmast van RTV Oost, het Van der Valk Hotel en het stadskantoor van de gemeente Hengelo. Dit bedrijventerrein kenmerkt zich door aanwezigheid van zakelijke dienstverlening.

Bedrijventerrein Westermaat-Noordoost

Het gebied heeft een grootte van 91 hectare en ligt aan de noordkant tegen Borne aan. In dit gebied liggen de deelgebieden Westermaat Campus en Express. Daarnaast wordt het Kristenbos ontwikkeld. Kenmerkende gebouwen zijn Eaton, Stork en bedrijfsverzamelgebouw Campus Business Center. Opvallend aan dit gebied is de aanwezigheid van industrie.

Bedrijventerrein Westermaat-Noordwest

Het gebied heeft een oppervlakte van 52 hectare en is beter bekend als Westermaat Plein. Grootste werkgevers op het plein zijn IKEA, Mediamarkt en Mc Donald's. Het plein heeft een regionale functie.

De derde fase van Westermaat Plein is nu in ontwikkeling. Het gaat om een uitbreiding van 21.000 m² bruto vloeroppervlak met de bestemming perifere detailhandel. Naar verwacht zal de bouw medio 2009 starten.

Bestemmingsplan Westermaat

Voor de hele Westermaat wordt één bestemmingsplan gemaakt. Naar verwachting zal dit plan medio 2009 worden vastgesteld. Daarmee komen de oude bestemmingsplannen te vervallen.

Koopzondagen

Hengelo wil zich profileren als winkelstad. De vraag is of de huidige aantal koopzondagen van zes nog past bij de nieuwe profilering. Er moet afstemming komen met het marketingplan voor Hengelo. De relatie tussen Westermaat Plein en binnenstad is een aandachtspunt. De discussie over de koopzondagen zal ook door de raad moeten worden gevoerd. Op dit moment is gemeente Hengelo over dit punt in gesprek met de ondernemersvereniging. Ondernemers zijn van mening dat bij een besluit op het aantal koopzondagen, geen onderscheid mag worden gemaakt tussen gebieden.

Ondernemersvereniging

Ondernemersvereniging Westermaat is een belangenvereniging voor alle bedrijven die gevestigd zijn op het bedrijventerrein. De vereniging heeft als doel:

- functioneren als klankbord en als belangengroep bij contacten tussen leden van de vereniging en overheid of andere instanties; hierover worden leden geïnformeerd
- bevorderen van onderlinge contacten tussen bedrijven die gevestigd zijn op het bedrijventerrein Westermaat en leden van de vereniging
- nemen van gezamenlijke acties ten behoeve van de gehuisveste ondernemers, zoals verkeersvoorzieningen, groenvoorziening, public-relation activiteiten en het oplossen van knelpunten

De relatie tussen Westermaat Plein en binnenstad is een aandachtspunt

De verkeersproblematiek rond Westermaat is erkend als regionaal knelpunt

Beleidsvisie detailhandel 2006 - 2016 in relatie met Westermaat

Profilering van Hengelo als winkelstad

Om Hengelo als winkelstad op de kaart te zetten is het van belang Hengelo ook als zodanig te profileren. Dit is de taak van de Stichting Stadsmarketing Hengelo om Hengelo. De stichting moet specifiek aandacht besteden aan de kruisbestuiving tussen de binnenstad en Westermaat Plein.

Versterken organisatiegraad ondernemersverenigingen

Het is belangrijk dat de ondernemers zich op een professionele manier organiseren. De gemeente is gebaat bij een goed aanspreekpunt. Maar nog belangrijker is het organisatievermogen van de ondernemers zelf. Willen de ondernemers snel schakelen en activiteiten organiseren, dan is het van belang een goede en sterke ondernemersvereniging te hebben. Een probleem is vaak dat er te veel 'free riders' zijn, die meeliften op de successen van de ondernemersvereniging, maar niet meebetalen. Een Business Improvement District biedt hiervoor een mogelijke oplossing. Dit is een nieuw initiatief van het ministerie van Economische Zaken. Het ministerie van Economische Zaken is momenteel bezig in kaart te brengen onder welke voorwaarden experimenten met BID's mogelijk zijn en welke regelgeving daarvoor nodig is. Waarschijnlijk wordt in vijf steden een pilot gestart met BID's.

Monitoren detailhandelsontwikkelingen

Door de ambitieniveaus die zijn uitgesproken te monitoren kan het beleid worden bijgestuurd.

Planologische uitwerking in bestemmingsplannen

De gemeente werkt aan de actualisatie van het bestemmingsplan Westermaat wordt gewerkt.

Profiel Westermaat Plein

Er zal worden ingezet op de traditionele perifere detailhandelsbranches (auto's, boten, caravans, keukens, sanitair, bouwmarkten, tuincentra, grove bouwmaterialen en woning-inrichting).

Toekomst Westermaat

De verwachting is dat er meer handel en dienstverlening en innovatieve bedrijven komen. Ook het Westermaat Plein breidt zich uit. Bereikbaarheid staat centraal, omdat zowel werknemers als bezoekers per auto het gebied bezoeken.

Op initiatief van de Regio Twente is in samenwerking met alle wegbeheerders (gemeenten, rijk en provincie) het project 'Twente Mobiel' opgestart. Twente Mobiel bevat een pakket van korte termijnmaatregelen met als doel de bestaande wegen en routes in Twente beter te benutten. Alle maatregelen moeten uiterlijk in 2010 operationeel zijn.

De verkeersproblematiek rond Westermaat is erkend als regionaal knelpunt. In overleg met betrokkenen is een aantal projecten gedefinieerd om deze problematiek aan te pakken, namelijk:

- *Hengelo, wegwijzen met DRIP op A1/A35 (Nr. 31)*
Voor deze maatregel zal een DRIP (Dynamisch Route Informatie Paneel) worden geplaatst op de A1/A35 tussen de knooppunten Azelo en Buren. De DRIPs kunnen voor verschillende knelpunten worden gebruikt. Het voornaamste doel is het verkeer met bestemming Hengelo te informeren over de alternatieven. Het verkeer kan via de Bornsestraat de stad in, maar ook via de Deldenerstraat. De omleiding via de afrit Delden is qua leefbaarheid voor Hengelo aanvaardbaar. Alleen in de spitsuren kan dan het kruispunt Deldenerstraat - Weideweg capaciteitsproblemen opleveren en is de omleiding minder wenselijk. De DRIP kan worden gebruikt voor ondersteuning tijdens calamiteiten. De DRIP wordt opgenomen in het DRIP-plan van RWS. Realisatietermijn: 2009.

- *Hengelo-Noord, coördinatie verkeerslichten rondom aansluiting A1 en dubbele linksafstrook richting Plein (30)*

Om de problemen op te lossen zullen de verkeerslichten op de Bornsestraat tussen de Amerikalaan en Europalaan beter op elkaar worden afgestemd. Verkeerskundigen doen onderzoeken naar een dubbele linksafstrook naar Westermaat Plein. De studie naar de betere afstemming zal in 2009 worden afgerond.

- *Hengelo, wegwijzen vanaf beide zijden via Europalaan (Nr. 32)*

Om de route over de Bornsestraat te ontlasten, is er een alternatieve route over de Europalaan. Om het verkeer hierover te informeren, moet aan beide zijden van deze route een DRIP worden geplaatst. De DRIP aan de noordzijde moet duidelijk zichtbaar worden geplaatst.

- *Hengelo, eenrichtingsroute op parkeerterrein Plein (Nr. 29)*

Tijdens kooppieken is de afwikkeling op het parkeerterrein van het winkelcentrum nu al problematisch. Het veroorzaakt wachtrijen via de kruispunten en de afrit tot op de zuidelijke hoofdrijbaan van de A1. Ook vanuit verkeersveiligheid is deze situatie ongewenst. Op drukke dagen wordt momenteel met verkeersregelaars gewerkt. Dit helpt, maar niet genoeg. Er is een plan in ontwikkeling waarmee een by-pass op het parkeerterrein wordt ingesteld. Dit zou opstoppingen tegen kunnen gaan. De uitvoering van de maatregelen ligt bij de eigenaren van Westermaat Plein.

Veiligheid

In 2006 is er een veiligheidsanalyse uitgevoerd voor alle vier de deelterreinen. Hieruit kwam naar voren dat het bedrijvenpark erg veel hinder ondervindt van inbraken en diefstallen. Om deze problematiek aan te pakken heeft de gemeente samen met parkmanagementorganisatie TCN en de ondernemersvereniging Westermaat het initiatief genomen om het KVO (keurmerk Veilig Ondernemen) op te starten op Westermaat. Westermaat Plein is als eerste gestart met KVO. Hiervoor is een werkplan opgesteld. Dit werkplan is getoetst door het KIWA. Het KIWA is een certificeringinstantie die in heel Nederland werkplannen toetst. In mei 2008 hebben politie, brandweer, gemeente en ondernemers van Westermaat Plein een convenant ondertekend en het certificaat Basis Samenwerken ontvangen. De samenwerking is afgesproken voor een periode van vijf jaar. Het convenant heeft een looptijd van twee jaar. In 2010 vindt hertcertificering plaats. Met het KVO sluit Westermaat Plein aan op de binnenstad. Hiermee is een collectief winkelverbod voor de binnenstad en het Westermaat Plein van kracht.

Voor het bedrijventerrein Westermaat is eerst gestart met het aanvragen van een AUB (Aanpak Urgente Bedrijfslocaties). AUB is een subsidie die aangevraagd kan worden voor camerabeveiliging van bedrijventerrein. Dit geldt voor bedrijventerreinen waar beveiliging noodzakelijk is. Deze AUB-subsidie is in 2008 toegekend. Nu deze subsidie is toegekend zal ook op de overige drie deelterreinen gestart worden met KVO. Naar verwachting wordt in 2009 het convenant ondertekend en het certificaat ontvangen.

Met vragen over KVO of Westermaat kan contact opgenomen worden met Arno Wentink (voorzitter ondernemersvereniging, (074) 249 2222) of John Hommersom (parkmanager TCN), (030) 230 9439).

Communicatie ondernemers

De gemeente Hengelo probeert de (startende) ondernemer zo veel mogelijk behulpzaam te zijn bij het verkrijgen van informatie en het aanvragen van vergunningen. Het Bedrijvenloket vervult hierbij een adviserende en coördinerende rol. In het Bedrijvenloket werken gemeentelijke disciplines samen die vaak met ondernemers te maken hebben, zoals Grondbedrijf, Economische Zaken, Milieu, Bouwen en Ruimtelijke ontwikkeling. Het Bedrijvenloket is dagelijks telefonisch bereikbaar, via onderstaande nummers kunt u ook een afspraak maken met een bedrijfscontactfunctionaris. Het Bedrijvenloket is te bereiken op de volgende telefoonnummers: (074) 245 97 18, (074) 245 98 17 of (074) 245 95 89

**Het bedrijvenpark
Westermaat ondervindt
erg veel hinder van
inbraken en diefstallen**

**De gemeenten Hengelo
en Borne ontwikkelen
Bedrijventerrein
De Veldkamp voor de
reguliere bedrijvigheid**

7.2 Bedrijventerrein De Veldkamp

Bedrijventerrein De Veldkamp ligt aan de zuidwestzijde van Borne en ten noordwesten van Hengelo. Het terrein wordt goed ontsloten door de A1 en de Amerikalaan nabij Ikea. Ongeveer tweederde van het terrein is Borne's grondgebied. Het totale bedrijventerrein heeft een bruto oppervlakte van circa 70 hectare. De gemeenten Hengelo en Borne ontwikkelen dit terrein voor de reguliere bedrijvigheid. Kleine, middelgrote en grote bedrijven uit de sectoren industrie, bouw, transport en distributie en groothandel vinden hier een plek. De uitgifte van kavels is inmiddels gestart.

Voor de bereikbaarheid wordt de Amerikalaan doorgetrokken naar De Veldkamp en komt er een spoorviaduct. De aanleg hiervan begint eind 2008.

Waar zoomen we op in:

Wat	Wie	Wanneer
Behoeftte onderzoeken aan een fietspad tussen Westermaat-Zuidwest en Weideweg	Gemeente	2009/2010
Vaststellen bestemmingsplan Westermaat	Gemeente	2009
Besluit van de raad over koopzondagen Plein Westermaat	Gemeente	2009/2010
Twente mobiel, bereikbaarheid Westermaat	Gemeente rijk en provincie	2009/2010
Terugdringen inbraak en diefstal Westermaat met KVO	Gemeente in samenwerking met politieondernemersvereniging en brandweer	2009/2012
Doortrekken Amerikalaan naar de Veldkamp om de bereikbaarheid van het bedrijventerrein Veldkamp te vergroten	Gemeente	2009/2010
Aanleg spoorviaduct Amerikalaan	Prorail	2008/2009
Start van de bouw van Westermaat Plein derde fase		2009
Bedrijvenlokket	Gemeente	2009/2013
Ontwikkelen bedrijventrein Veldkamp	Gemeente Hengelo en gemeente Borne	2009/2013

8. Veiligheid in Woolde

Aandachtspunten:

Woolde

- drugsoverlast bij de Resedastraat
- parkeerdruk in het vooroorlogse deel en het ROC aan de Boerhaavelaan

Woolder Es

- geluidsoverlast van het spoor, de A1 en de A35
- huidige ontsluiting is niet voldoende
- parkeerdruk rondom SG Twickel en basisscholen

Weidedorp

- overlast coffeeshop Rokade
- overlast uitgaanspubliek
- te hard ondanks 30-km zones
- massaal door rood rijden

8.1 Veiligheidsbeleid

Inwoners van Woolde voelen zich veiliger dan de gemiddelde inwoner van Hengelo. 13% van de inwoners voelt zich wel eens onveilig in de wijk Woolde. In Hengelo is dat 15%.

Wel is het onveiligheidsgevoel de afgelopen jaren licht gestegen.

Een derde van de inwoners is wel eens slachtoffer geweest van delict, diefstal, vernieling etc.

Ook dit percentage ligt iets lager dan het gemiddelde van Hengelo (35%).

Het veiligheidsbeleid heeft een looptijd van 2005 tot en met 2008 en bestaat uit verschillende projecten, variërend van huiselijk geweld tot verkeersonveiligheid. In 2008 wordt het beleid herzien en met een jaar verlengd. In 2009 zal nieuw beleid worden opgesteld. Voor de komende periode zijn drie speerpunten gekozen: de aanpak van risicogebieden door de uitwerking van veiligheid in wijkplannen, de aanpak van veelplegers en het thema jeugd en veiligheid.

8.1.1 Brandweer

De brandweer is in de afgelopen periode (januari 2008 tot en met mei 2008) 44 keer uitgerukt voor een incident in Woolde. Dit waren allemaal kleine incidenten. Het aantal incidenten komt overeen met het gemiddeld aantal incidenten in Hengelo.

Belangrijke onderdelen voor het wijkplan zijn de bereikbaarheid, de bestrijdbaarheid en de zelfredzaamheid.

• Bereikbaarheid

Het is belangrijk dat de brandweer snel bij een woningbrand of ongeval kan komen.

De brandweer kijkt daarom naar de wegenstructuur en de wegbreedte. Een gebied moet op meerdere manieren te bereiken zijn. Dit omdat door wegwerkzaamheden een weg afgesloten kan zijn maar ook als meerdere hulpdiensten van verschillende kanten naar een incident rijden.

• Bestrijdbaarheid

Voor het blussen van een brand is water nodig. Er moeten in een gebied voldoende bluswatervoorzieningen zijn. De brandweer controleert daarom brandkranen, vijvers en beken of er voldoende water is en het water ook gebruikt kan worden.

• Zelfredzaamheid

Bij een ongeval of brand zijn mensen in de eerste minuten op zichzelf aangewezen.

Tijdens de brandweerpreventieweek heeft de brandweer al eens rookmelders uitgedeeld.

Inwoners van Woolde

voelen zich veiliger dan de gemiddelde inwoner van Hengelo

Een woningbrand wordt met een rookmelder sneller ontdekt. Daardoor kunnen bewoners zichzelf sneller in veiligheid brengen.

Aandachtspunt brandweer

Voor het wijkplan Woolde kan in het bijzonder de bereikbaarheid als aandachtspunt worden genoemd. De Woolder Es heeft één ontsluitingsweg. Naast deze Woolderesweg is het wenselijk dat de brandweer ook gebruik zou kunnen maken van de Pasteurstraat. In de bloemenbuurt en Weidedorp staat oudere bebouwing. Het profiel van de straten is smal en past niet goed meer bij het aantal auto's dat in die straten geparkeerd wordt. Een paar foto's laten duidelijk de problemen voor de bereikbaarheid van de brandweer zien.

U kunt zelf automobilisten uit uw wijk aanspreken, als zij regelmatig te hard rijdenw

De brandweer krijgt rijvaardigheidstrainingen. Daarbij worden er ook foto's gemaakt zoals bovenstaande situaties. Deze worden dan weer gebruikt voor presentaties op bewonersavonden. Dat moet de mensen bewust maken van hun parkeergedrag en de bereikbaarheid van de brandweer.

8.1.2 Politie werkt in de wijk

De politie Twente is verdeeld in drie districten, Zuid-Twente, Noord-West Twente en Midden- en Noordoost Twente. Hengelo valt in district Midden- en Noordoost Twente. De politie werkt in Hengelo vanuit twee bureaus: Hengelo-Centrum en Hengelo-Noord. Groot Driene valt onder Hengelo-Centrum.

De politie doet haar werk voor en zo dicht mogelijk bij de burger, mede door de inzet van wijkteams en wijkagenten. In Twente zijn bijna honderd wijkagenten actief. Maar wat is nou een wijkagent? Een wijkagent is een 'gewone' agent met als extra taak: de wijk. De wijkagent houdt zich op de hoogte van wat er speelt in de wijk. Hij kent de mensen van de buurtverenigingen, wijkraden, sportclubs, winkeliersverenigingen enzovoort. Ook heeft hij contacten met onder andere gemeenteambtenaren, maatschappelijk werkers, jongerenwerkers etc.

Wat doet een wijkagent?

Een wijkagent kan nooit zelf alle problemen oplossen. Wel kan hij andere instanties inschakelen. Een klacht over te weinig speelruimte bijvoorbeeld, is in de eerste plaats een zaak voor de gemeente. De wijkagent kan dit met een stadsdeelregisseur van de gemeente bespreken.

Uiteraard kunt u zelf ook veel doen. U kunt zelf automobilisten uit uw wijk aanspreken, als zij regelmatig te hard rijden. Zo neemt de buurt zelf initiatief en hebt u invloed op wat er in de wijk gebeurt. Deze dingen kunnen allemaal in overleg met de wijkagent, die u adviseert en stimuleert.

Politie-bike-team Hengelo-Borne

Sinds juni 2004 beschikt Hengelo over een politie-bike-team. Er zijn achttien bikers voor Hengelo en Borne inzetbaar. Grote voordelen van bikers zijn de snelheid bij korte afstanden en de directe aanspreekbaarheid voor de burgers. Ook het ongehoord en ongezien surveilleren is een groot voordeel. Door het bikewerk is de kans om bijvoorbeeld auto-kraakers op heterdaad te betrappen groter. De bikers kunnen optimaal gebruik maken van hun zintuigen. Een brandje wordt geroken, een schreeuw wordt gehoord en een autokraak

op een parkeerterrein wordt makkelijker opgemerkt. Ook de wendbaarheid van het vervoermiddel is een groot voordeel: plantsoenen, parken en pleinen kunnen makkelijk worden bereikt en ook is er snel een rondje om een gebouw gefietst. Kortom: de agent op de mountainbike is een goed en effectief surveillancemiddel voor zowel het Hengelose als Bornse centrum, en in de Hengelose en Bornse wijken.

In de wijk Woolde zijn volgens het wijkteam vijf hoofdproblemen te onderscheiden:

- bedrijfsinbraken
- problematiek rondom Expocenter
- parkeerproblematiek
- problematiek rondom de Slachthuisweg
- overlast Deldenerstraat en Thiemsland

De politie levert extra inspanningen om deze vijf hoofdproblemen op te lossen.

Zo zet ze extra surveillances in bij evenementen in het Expocenter. Dit is afhankelijk van de bestemming van het Expocenter. Ze treedt waar nodig verbaliserend op tegen verkeerd parkeren. Ook houdt de politie jaarlijks controles waaraan allerlei disciplines deelnemen om zo de problemen rondom de Slachthuisweg beheersbaar te houden. De politie voert extra controles en toezicht uit aan de Deldenerstraat en pakt overlastmeldingen snel en adequaat op.

8.1.3 Stadstoezicht gemeente Hengelo

Stadstoezicht ondersteunt als het nodig is de politie en werkt samen met de gemeente aan een veilig en leefbaar Hengelo. Zo houdt de afdeling oog op onder meer het aanlijnen van honden, hondenpoep, voertuigwrakken, illegaal gestort afval, het verkeerd aanbieden van afval, illegaal grondgebruik, geluidsoverlast en brandgevaarlijke situaties. Verder let Stadstoezicht op parkeerovertredingen, rijden op het stadserf, het gebruik van terrassen, uitstallingen en standplaatsen en de gang van zaken bij evenementen en de kermis. Ten slotte houdt de afdeling toezicht op hangjongeren bij scholen, drank- en drugsgebruik in de openbare ruimte. Voor vragen of meldingen kunt u contact opnemen met:

Gemeente Hengelo, de meldingslijn

Telefoonnummer: (074) 245 94 59

8.2 Overlast in Woolde

In de wijk Woolde is een aantal plekken waarover vaak klachten en meldingen binnen komen. Hieronder worden deze plekken nader toegelicht.

Deldenerstraat

Aan de Deldenerstraat is sprake van een clustering van instellingen¹ in een klein gebied. Er is een gezamenlijke werkgroep van gemeente en politie. Deze werkgroep houdt de ontwikkelingen in dat gebied in de gaten. Bij overlast worden maatregelen genomen.

Stadstoezicht ondersteunt als het nodig is de politie en werkt samen met de gemeente aan een veilig en leefbaar Hengelo

¹ Innocent, de Burcht, de Muziekschool, Coffeeshop Rokade en Growshop Freedom.

De werkgroep houdt zich bezig met onderstaande punten:

- een handhavingsbeleid om de overlast binnen de perken te houden. In het kader van handhaving is de Burcht gesloten in 2008
- het growshop-beleid. Vanuit de openbare orde en overlast- en drugsbestrijding is het wenselijk de exploitatie van growshops en dergelijke te reguleren. Het reguleren van deze winkels geschiedt door de invoering van een vergunningstelsel in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV)
- afspraken maken met de muziekschool over het halen en brengen van de kinderen. Hier zijn verkeersmaatregelen getroffen voor het kort parkeren
- grote aantallen fietsers die naar de muziekschool gaan

Muziekschool

In overleg met de muziekschool is een plan gemaakt om een fietsenstalling te plaatsen aan de achterzijde van de muziekschool, toegankelijk vanaf het Bevrijderslaantje. Op deze manier ontstaat een fietsvrij binnenplein. Dit plein kan gebruikt worden voor een kiss & ride voor de leerlingen die met de auto worden gebracht. De uitvoering van dit plan wordt meegenomen in het plan over het herinrichten van het Bevrijderslaantje. Omdat hierover nog geen duidelijkheid is, loopt de uitvoering enige vertraging op.

Drugs

Om zwerfgedrag en verslaving tegen te gaan helpt de Verslavingszorg en Maatschappelijke Opvang mensen in het gevecht tegen hun verslaving en de zorg voor het dagelijkse onderdak.

Om de veiligheid in het uitgaansgebied te verbeteren, zijn er in 2008 nieuwe afspraken gemaakt tussen politie, gemeente en horeca ondernemers uit het centrum.

Vijf speerpunten zijn daarbij opgenomen in het werkplan Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU). Eén van de speerpunten is het verminderen van alcohol- en drugsgebruik.

Voor alcohol- en drugsgebruik is er een aanpak middelengebruik. Deze aanpak houdt in dat:

- Tactus projecten op vele scholen in Hengelo uitvoert onder de titel 'De gezonde School en genotsmiddelen'
- Tactus een onderzoek heeft uitgevoerd naar het middelengebruik onder jongeren in de binnenstad van Hengelo

Afhankelijk van de resultaten uit het onderzoek zullen er maatregelen genomen worden tegen het middelengebruik. De resultaten worden eind 2008 verwacht.

Overlast uitgaanspubliek

In de weekenden veroorzaken jongeren die van huis naar het centrum gaan dikwijls overlast. Ze gaan door de woonbuurten of lopen langs of over het spoor. Meldingen van overlast zijn met name voor de wijkagent zeer belangrijk om te kunnen handhaven.

Meldingen van overlast zijn met name voor de wijkagent zeer belangrijk om te kunnen handhaven

Mitchamplein

Rondom het Mitchamplein ervaren bewoners overlast van uitgaanspubliek. Er wordt veel afval achtergelaten op het plein. Ook wordt het plein gebruikt als openbaar toilet. Bewoners willen graag een urinoir op het plein. Het plan van de gemeente is om zeven urinoirs te plaatsen in het centrum. In de buurt van het Mitchamplein komt ook een urinoir. Deze is gepland op de hoek Deldenerstraat/Pastoriestraat. De verwachting is dat hiermee de overlast op het plein verdwijnt.

8.3 Externe Veiligheid

Externe veiligheid betreft het beheersen van de letselrisico's voor mensen in de omgeving door de productie, de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen in bedrijven en door het transport van gevaarlijke stoffen via wegen of spoorwegen. In Woolde speelt externe veiligheid geen rol van betekenis. Het externe veiligheidsbeleid van de gemeente is erop gericht dat nieuwvestiging van bedrijven niet mag leiden tot een groeprisico in woonbuurten.

Dit geldt dus ook voor de woonbuurten in Woolde. Op het bedrijventerrein worden (uiteraard) de wettelijke grenswaarden in acht genomen.

Door en langs de wijk lopen de A1, de A35 en het spoor. Over deze transportassen worden gevaarlijke stoffen vervoerd. De afstand van de A1 tot de woonbuurten is zo groot dat het risico te verwaarlozen is. Over de Deldenerstraat, de Weideweg en Geerdinksweg worden maar kleine hoeveelheden gevaarlijke stoffen vervoerd en langs deze wegen is ook hiervan het risico verwaarloosbaar.

Het spoor loopt relatief dicht langs huizen. Er is daarom wel een zeker risico ten gevolge van het spoorvervoer. Dit risico blijft in de wijk Woolde echter ruimschoots binnen de perken. De externe veiligheidssituatie is dan ook geen aanleiding om in het wijkplan bijzondere maatregelen op te nemen.

Geluid A1 en A35

In Woolde is er enige geluidhinder door de A1, de A35, de verbindingswegen door of langs de wijk en door het spoor. De A35 is enkele jaren geleden voorzien van stil asfalt. De geluidsproductie van deze weg zal naar verwachting niet verder afnemen.

Wat gaan we doen?

- In de zomer van 2009 wordt ook de A1 voorzien van stil asfalt. De geluidsproductie van de A1 zal daardoor naar verwachting belangrijk afnemen.
- Voor bestaande woningen langs de Deldenerstraat start in 2009 een geluidssaneringsprogramma. De bewoners van de woningen die het betreft zullen afzonderlijk op de hoogte worden gesteld. Voor nieuwbouwwoningen geldt dat voor wat betreft geluidsbelasting en geluidsisolatie moet worden voldaan aan de wettelijke regels.

Doorkijk naar de toekomst

Op de lange termijn zal er ook stil asfalt komen op de Deldenerstraat.

Geluid spoor

Het goederenvervoer per spoor zal naar verwachting de komende jaren nog verder groeien. Om de geluidseffecten hiervan te compenseren zijn in 2007/2008 vanaf de Weideweg geluidsschermen geplaatst. De geluidsbelasting van de woningen langs het spoor tot aan de A1 voldoen aan de wettelijke normen. Om die reden is voor dat deel van het traject geen geld beschikbaar gesteld voor geluidsschermen.

8.4 Verkeersveiligheid

Net als in heel Nederland nemen ook in Hengelo de verkeersdrukte en de parkeerdruk jaarlijks licht toe. Dit heet autonome groei. Een soort inflatie, maar dan voor verkeer en vervoer. De gereden autokilometers nemen toe en het autobezit wordt hoger. Het is tegenwoordig al haast normaal dat één huishouden twee auto's heeft. De openbare ruimte kan hier maar beperkt in meegroeiën. Gebouwen, huizen en wegen zijn een vast gegeven. Daarom wordt in nieuwe plannen voorgeschreven dat parkeren in belangrijke mate op het eigen terrein moet gebeuren, om de openbare ruimte te ontzien. Mede door dit soort maatregelen is het mogelijk geweest om toch nog meer openbare parkeerplaatsen te realiseren. Maar we zullen er langzaam aan moeten wennen dat de parkeerdruk toeneemt en dat de auto niet altijd meer voor de deur staat geparkeerd, maar misschien ook wel eens een straat verderop.

Verkeersveiligheid

Hoewel het verkeer en de drukte toenemen, daalt het aantal geregistreerde verkeersongevallen. Ook in Woolde. Maar sinds twee jaar is er helaas weer een lichte stijging te zien. Positief in het totale beeld is dat het aantal slachtoffers wel blijft dalen. Dit is een prima prestatie gezien de toegenomen automobiliteit. Momenteel wordt er gewerkt aan een analyse van het totale verkeersongevallenbeeld voor Hengelo. De verwachting is dat die eind 2008 klaar is, met de bijbehorende conclusie.

Het is tegenwoordig al haast normaal dat één huishouden twee auto's heeft

Haal- en brenggedrag door ouders vraagt speciale aandacht, in eerste instantie van de school

Gevaarlijke punten

Opvallend is het kruispunt Boerhaavelaan/Geerdinksweg. Op dit kruispunt hebben de afgelopen jaren meerdere ongevallen plaatsgevonden. Er wordt daarom op deze kruising een zogenaamde 'voc' (Verkeers Ongevallen Concentratie) lijst opgenomen. In 2009 wordt er een analyse naar de oorzaak gedaan met een voorstel tot verbetering van de situatie.

Ook opvallend is het grote aantal ongevallen op de parkeerplaats van Westermaat Plein. Dit is te verklaren door het hoge aantal (bijzondere) verkeersbewegingen. Dit in combinatie met voetgangers en fietsers. Na het wijzigen van de voorrangsregeling is er een verbetering opgetreden. De situatie vraagt geen acute aandacht, maar vraagt wel om monitoring.

Parkeren scholen

Uitgangspunt is dat elke school zijn parkeervraag op eigen terrein oplost. Nieuwe ontwikkelingen en bouwplannen moeten voldoen aan de parkeernormen zoals omschreven in de Nota Autoparkeren 2008-2012. In bestaande situaties zal de betreffende school voor zijn personeel aan parkeeroplossingen moeten werken. Dit kan onder andere door mobiliteitsmanagement, fietsplannen/stimuleren fietsgebruik, carpoolplannen.

Haal- en brenggedrag door ouders vraagt speciale aandacht, in eerste instantie van de school. De gemeente kan eventueel een ondersteunende rol vervullen.

Buurt Woolde

Rond het ROC aan de Boerhaavelaan is parkeerdruk door scholieren en personeel van het ROC. Dit probleem verdwijnt zodra het ROC gaat verhuizen naar de nieuwe vestiging in het Hart van Zuid.

Buurt Woolde

Er is parkeerdruk in de buurt Woolde. In de vooroorlogse straten zijn te weinig parkeerplaatsen voor het huidige aantal auto's. Er is geen mogelijkheid tot uitbreiding van parkeerplaatsen. In 2009 wordt de Johannaweg heringericht in verband met rioolvervang. Hier komt dan een duidelijk eenrichtingsprofiel met voldoende parkeervakken. Mogelijkheden voor aanleg van extra parkeervakken worden onderzocht. Ook het ziekenhuis zorgt voor parkeerdruk. Gemeente, SMT en Trivium zijn op zoek naar oplossingen voor dit probleem.

Hard rijden

Te hard rijden is veelal een lokaal probleem, vaak veroorzaakt door bewoners zelf. Het plaatsen van (extra) drempels is vaak niet mogelijk.

De volgende aspecten spelen daarbij een belangrijke rol:

- de eis van openbaar vervoer voor een altijd drempelvrije doorgang (in verband met comfort en op tijd rijden)
- de eis van hulpdiensten, zoals brandweer, voor een drempelvrije doorgang op hoofd-uitrukroutes (verkeersmaatregelen vertragen altijd de aanrijdtijden)
- trillingshinder (vrachtverkeer)
- geluidshinder (optrekken, remmen, milieu aspecten enz)
- oncomfortabel voor fietsers

Handhaving is vaak de enige mogelijkheid. Dit is een taak van de politie.

Ontsluiting Woolder Es

De ontsluiting voor gemotoriseerd verkeer is beperkt, maar de gemeente ziet geen extra ontsluitingsmogelijkheden voor deze buurt. De wijk is wel goed bereikbaar voor hulpdiensten. Hulpdiensten hebben twee mogelijkheden de wijk in en uit te rijden, namelijk de Pasteurstraat en de Woolderesweg.

Wat gaan we doen:

- door invoering van parkeermaatregelen uit de parkeernota mag verwacht worden dat er een meer evenwichtige balans ontstaat tussen vraag en aanbod. Dit geldt voor het gebied Thiemsland, Indische buurt en het Gezondheidspark. Monitoring moet dit uitwijzen
- knelpunten in de wijk zullen lokaal beoordeeld en gewogen moeten worden naar verkeersveiligheid en prioriteit.

8.5 Zorg en veiligheid

Huiselijk geweld, vervuiling en veelplegers zijn fenomenen die in Hengelo stadsbreed worden aangepakt. Hetzelfde geldt voor discriminatie.

Algemeen

In Hengelo bestaat een aantal vangnetten op het gebied van jeugd, onderwijs en volwassenen. Deze vangnetten worden beheerd door procesmanagers. De vangnetten bestaan al zo'n tien jaar. Momenteel wordt bekeken of deze anders in te richten zijn. Een van de mogelijkheden is wijkgerichte Zorg Advies Teams (ZAT).

De onderstaande aanpakken zijn voor een groot gedeelte gericht op volwassenen. Hiervoor bestaat het Vangnet 23+. De gemeente, dienst- en hulpverlenende instanties, politie en justitie, werken sinds 2001 samen in een ketenbenadering. Kort gezegd: wanneer meer dan één instantie nodig is om iemand te helpen, zoeken hulp- en dienstverleners elkaar op om samen te werken. Hier is veel ervaring mee opgedaan: hulpverleners weten elkaar vaak te vinden. Als de samenwerking erg ingewikkeld is of zelfs vastloopt, heeft de gemeente de regierol. De procesmanager maakt samen met de instellingen en de cliënt afspraken om de hulpverlening optimaal te laten zijn.

• Aanpak Huiselijk Geweld

Dit is sinds eind jaren negentig een gezamenlijke aanpak van politie, justitie, en dienst- en hulpverlenende instanties (waaronder Carint Algemeen Maatschappelijk Werk, Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld en TactusReclassering/Verslavingszorg). De aanpak bestaat naast voorlichting uit een Vangnet, waarin wordt gekeken of de hulpverlening aan de slachtoffers en de aanpak van de daders op elkaar zijn afgestemd. Scholen zijn hier ook nauw bij betrokken. In de komende tijd wordt de aanpak geëvalueerd en zo nodig aangepast aan de huidige stand van zaken. Vanuit het oogpunt van zorg heeft de Aanpak Huiselijk Geweld een hoge prioriteit.

Kijk voor meer informatie op www.huiselijkgeweldtwente.nl

• Vangnet Zorg

Als iemand vervuult, vereenzaamt, schulden maakt, uit huis gezet dreigt te worden of in andere ellende wordt aangetroffen, wordt deze persoon opgenomen in Vangnet Zorg. Dit is ontwikkeld door de samenwerkende hulpinstanties, de woningcorporaties en het maatschappelijk werk. GGD Regio Twente heeft hierin de laatste jaren namens de gemeente een coördinerende rol gehad; dit is verbonden aan de wettelijke taak om in vervuilingssituaties op te treden.

In Hengelo is het beleid erop gericht dat niemand zijn huis wordt uitgezet; er zijn dan ook nauwelijks huisuitzettingen. In alle andere gevallen worden oplossingen gezocht om mensen elders onder te brengen en zoveel mogelijk de nodige zorg aan te bieden.

• Veelplegertraject

Dit onderdeel van het veiligheidsbeleid richt zich op een kleine groep mensen die een groot deel van de overlast en de kleine criminaliteit veroorzaakt. Samen met justitie en politie zal de gemeente maatregelen nemen om de overlast in de wijk te voorkomen en de criminaliteit aan te pakken.

Deze aanpak voorziet in een resocialisatietraject waarbij mensen onder intensieve begeleiding, door onder andere reclassering en zorginstanties, worden voorbereid op de

Wanneer meer dan één instantie nodig is om iemand te helpen, zoeken hulp- en dienstverleners elkaar op om samen te werken

**Kijk in de gemeentegids
op de rampenwijzer of
www.crisis.nl voor tips
wat u zelf kunt doen bij
rampen of calamiteiten**

terugkeer in de maatschappij. Hierbij moeten de veelplegers of overlastgevende personen zelfstandig kunnen functioneren en daarbij niet terugvallen in hun oude levenspatroon.

- **Anti-discriminatiebeleid**

Anti-discriminatiebeleid wordt volgens een jaarlijks, actueel aanbod van activiteiten uitgevoerd. Jaarlijks kiest het college bij Artikel 1 Overijssel (Voorheen: Antidiscriminatiebureau) lokale projecten uit en financiert deze. Ook op afroep kunnen projecten door Artikel 1 Overijssel worden uitgevoerd.

Er zijn ook projecten op regionale schaal. Hieronder vallen de voorlichtingen op scholen. Door deze samenwerking van Overijsselse gemeenten is het de laatste jaren mogelijk gebleken professionele voorlichting en projecten te ontwikkelen en uit te voeren. Kijk voor meer informatie op www.art1.nl.

8.6 Crisisbeheersing

Nederland is een dichtbevolkt land. Om die reden kunnen rampen ernstige gevolgen hebben. Verder is het zo dat de maatschappij in technisch opzicht steeds complexer wordt, waardoor de kans op ernstige ongevallen toeneemt. Kijk in de gemeentegids op de rampenwijzer of www.crisis.nl voor tips wat u zelf kunt doen bij rampen of calamiteiten.

Rampen en rampbestrijdingsplannen

Ook de gemeente dient zich voor te bereiden op rampen. Bestrijding van rampen en zware ongevallen omvat een aantal activiteiten. Deze activiteiten zijn geordend in processen en uitgewerkt in draaiboeken. De gemeenteraad stelt een rampenplan voor het gehele gebied van de gemeente vast. De Wet rampen en zware ongevallen schrijft daarnaast voor dat de burgemeester een rampbestrijdingsplan moet vaststellen voor elk zwaar ongeval of voor elke ramp in de gemeente die naar plaats, aard en gevolgen voorzienbaar is. Het doel van een rampbestrijdingsplan is om op duidelijke wijze de taken, bevoegdheden en plannen van de brandweer, politie, geneeskundige dienst en gemeente vast te leggen. De voorbereiding op rampen gaat aan de hand van oefeningen. Er wordt geoefend met de plannen en de betrokken mensen. Samen met de regionale Hulpverleningsdienst werkt de gemeente aan een nieuw, allesomvattend oefenbeleidsplan.

Waar zoomen we op in:

Wat	Wie	Wanneer
Drugsoverlast bij Resedastraat onderzoeken en acties uitvoeren	Wijkplatform en Stadsdeelteam jeugdzaken	2008/2009
Overlast coffeeshop Rokade	Werkgroep van gemeente	2009/2011
Te hardrijden 30-km zones	Politie en stadstoezicht	2009/2012
Illegaal dumpen van vuilnis bij containers		
Analyse naar oorzaak ongevallenpunt Geerdinksweg/Boerhaavelaan	Gemeente	2009
Parkeerdruk monitoren	Gemeente	2009/2012
AI voorzien van stil asfalt	Rijkswaterstaat	Zomer 2009 doorlopend in 2010
Geluidssaneringsprogramma uitvoeren aan bestaande woningen Deldenerstraat	Gemeente	2009
Stil asfalt Deldenerstraat	Gemeente	Op termijn
Invoeren parkeermaatregelen uit de parkeernota en monitoren	Gemeente	2009
Knelpunten in de wijk individueel beoordelen en wegen op prioriteit	Gemeente	2009/2012
Fietsenstalling aan de achterkant van de Muziekschool	Gemeente	2009/2010
Kiss & drive op het plein voor de Muziekschool	Gemeente	2009/2010
Urinoir plaatsen in het centrum voor uitgangspubliek	Gemeente	2009/2010

9. Meedenken, meedoen, meebeslissen

Aandachtspunten

- *Informatievoorziening over projecten en activiteiten in de wijk*
Bewoners voelen zich niet altijd juist of tijdig geïnformeerd over de projecten en activiteiten die plaatsvinden in de wijk
- *Participatie in projecten: bewoners geven aan graag vroegtijdig bij plannen betrokken te worden en niet pas aan het eind, als alles al 'in kannen en kruiken is'.*
Bewoners voelen zich in sommige gevallen niet serieus genomen
- *Informatievoorziening algemeen:*
  - * *informatie verstrekken via wijkkrant en internet zou aanvullend kunnen zijn*
  - * *informeer over stand van zaken bij werkzaamheden*
  - * *aandacht voor ondernemers en bedrijven*
- *De wijkcomités in Woolde kunnen als belangrijke gesprekspartner fungeren*

Tijdens de huiskamergesprekken en de wijkavond hebben bewoners uit Woolde aangegeven dat de communicatie van de gemeente beter kan. Zo willen mensen graag weten wat de stand van zaken van grootschalige (fysieke) projecten is, bijvoorbeeld het Seahorse-terrein. Ook gebeuren er soms dingen in de wijk waar de bewoners zich niet of verkeerd over geïnformeerd voelen.

9.1 Bewoners en gemeente in contact

De centrale vraag naar aanleiding van bovenstaande opmerkingen is: hoe en op welke momenten communiceert de gemeente Hengelo met haar burgers en specifiek met de wijkbewoners uit Woolde? Welke aspecten zijn voor verbetering vatbaar en welke acties onderneemt de gemeente om dat te bereiken?

Wijkgericht werken voor betere communicatie

Door wijkgericht te werken wil de gemeente buurtbewoners beter informeren over en betrekken bij hun directe leefomgeving. In 2008 heeft de gemeente het wijkgericht werken en het maken van wijkplannen geëvalueerd, samen met externe betrokkenen. Op basis van de evaluatie zijn voorstellen geformuleerd, die een antwoord moeten geven op de vraag: 'Hoe kan de gemeente samen met professionele en maatschappelijke partners en bewoners (nog) beter werken aan het behouden en verbeteren van de leefbaarheid in de Hengelose wijken?'. De belangrijkste conclusie is, dat er goede programma's en afspraken met bewoners moeten worden gemaakt. Op wijkniveau, maar soms ook op buurtniveau. Dat gebeurt in co-productie met partners, raadsleden en bewoners.

De evaluatie levert de volgende voorstellen op:

- Opstellen van een toekomstvisie in een **wijkperspectief** met een looptijd van 10 jaar.
- Daarna samen met bewoners, raadsleden en partners een **wijkprogramma** maken met een looptijd van vier jaar. Dit wordt jaarlijks geactualiseerd.
- De gemeente en de partners zorgen ervoor dat de programma's worden afgestemd met andere plannen en worden uitgevoerd.

Doel van deze maatregelen is een goede samenwerking tussen gemeente, partners en bewoners, om de leefbaarheid in de Hengelose wijken te kunnen behouden en verbeteren.

Door wijkgericht te werken wil de gemeente buurtbewoners beter informeren over en betrekken bij hun directe leefomgeving

*In 2006 is gemeente
Hengelo meer burger- en
klantgericht gaan werken*

Bevorderen klantgerichtheid en burgerparticipatie

Bij de gemeente Hengelo werken ongeveer 850 medewerkers. Al deze mensen staan in meer of mindere mate in contact met 'de' burger, over de meest uiteenlopende zaken. Van het afgeven van een paspoort tot aan het raadplegen over een nieuwbouwplan. In 2006 is gemeente Hengelo meer burger- en klantgericht gaan werken. Het publieksplein in de stadhuisshal is hier een voorbeeld van. Net als het beter op elkaar afstemmen van de sociale en fysieke beleidsterreinen door het aanstellen van drie stadsdeelregisseurs. Daarnaast werkt de gemeente aan een cultuuromslag. We noemen hieronder een aantal concrete projecten die als doel hebben de klantgerichtheid te verbeteren en de burgerparticipatie verder te bevorderen.

Verbeteren klantgerichtheid

a. Briefafhandeling, sneller en duidelijker

De afhandeling van brieven is een speerpunt van de gemeentelijke organisatie. En met succes. In 2006 werd nog 41,5 % van de burgerbrieven binnen de gestelde termijn van zes weken beantwoord. In 2007 is dit bijna verdubbeld, toen werd 80,1% binnen de gestelde termijn beantwoord. Maar daarmee is de gemeente er nog niet. In 2008 geldt de behandelingstermijn van zes weken voor alle geregistreerde post, dus niet alleen voor burgerbrieven. Bovendien investeert de gemeente Hengelo veel in het verbeteren van haar teksten. Zo is er in 2008 een start gemaakt met schrijftrainingen voor ambtenaren die veel brieven schrijven. Hiermee wil de gemeente haar teksten eenvoudiger maken. Uit onderzoek blijkt namelijk dat 60% van de Nederlandse bevolking de teksten van overheden en het bedrijfsleven niet of nauwelijks begrijpt. Onder de noemer 'Helder Hengelo's' wil de gemeente het niveau van de tekst aanpassen, zodat de lezer de tekst beter kan begrijpen.

b. Aanpassing gemeentelijke website, inclusief uitbreiden digitale dienstverlening

De gemeente zet sterk in op het verbeteren van de digitale dienstverlening en informatievoorziening aan haar inwoners. In 2008 is veel aandacht besteed aan het verbeteren van de www.hengelo.nl. De officiële bekendmakingen zijn overzichtelijk gepubliceerd en het digitale loket is steeds verder uitgebreid en gebruikersvriendelijk gemaakt. Deze verbeteringen hebben ertoe geleid dat de gemeentelijke website op de 24^e plaats is geëindigd in de landelijke overheid.nl monitor. Vergelijken met 2007 is de website 79 plaatsen gestegen. Van de gemeenten met 55.000 tot 100.000 inwoners staan we zelfs op de 5^e plaats. De 24^e plaats is bereikt met de huidige website.

Het college wil tot de beste gemeentelijke websites behoren. Om de digitale dienstverlening nog verder te verbeteren is de gemeente bezig met een totaal vernieuwde site. Die gaat in februari 2009 online. De vernieuwde website krijgt een andere vormgeving, de teksten worden eenvoudiger en er komen handige kaartjes, waarop je kunt zien waar in Hengelo vergunningen zijn aangevraagd.

Tenslotte maken we de site nog beter toegankelijk voor mensen die slecht kunnen zien.

Bevorderen van burgerparticipatie

a. Invoeren Participatiewijzer

De gemeente wil haar inwoners bij de ontwikkeling van beleid en de uitvoering daarvan betrekken, waar mogelijk zelfs voorafgaand aan de besluitvorming. Dit zorgt voor betere besluiten van het gemeentebestuur en voor meer begrip en draagvlak voor de beslissingen bij de burgers. Wat participatie (meedenken of meebeslissen) betreft, is het daarom van belang dat duidelijk is bij welke onderwerpen de inwoners worden betrokken en hoeveel invloed ze daarop kunnen uitoefenen. De spelregels hiervoor zijn voorjaar 2007 vastgelegd in de Participatiewijzer van de gemeente. Meer informatie hierover is te vinden op www.hengelo.nl.

b. Communicatie in projecten

De gemeente is in 2007 gestart met het opzetten van een nieuwe werkwijze voor het projectmatig werken. Als onderdeel hiervan besteden de projectleiders meer aandacht aan de communicatie en participatie rondom projecten. Ook is afgesproken dat de stadsdeelregisseur eerder en vaker betrokken wordt bij grotere projecten. De stadsdeelregisseur kent de omgeving en weet in veel gevallen wat er speelt onder buurtbewoners. Hij of zij wordt zo in staat gesteld relevante informatie over de wijk in te brengen in het project. Ook kan de stadsdeelregisseur ertoe bijdragen dat de wijk tijdig wordt betrokken bij en/of geïnformeerd wordt over het project.

c. Verbeteren van bewonersavonden

De gemeente gaat de bewonersavonden verbeteren. Ambtenaren krijgen hier training in. Daarin gaat het onder meer over een goede voorbereiding en het 'managen van de verwachtingen' (het moet vooraf voor iedereen duidelijk zijn wat bezoekers van de avond kan verwachten). Bovendien wordt er meer aandacht besteed aan de evaluatie. Zo kunnen bezoekers na afloop van een bewonersavond op een enquêteformulier hun ervaringen en verbeterpunten aangeven.

9.2. De rol van de bewonersorganisatie

Welke rol vervult een bewonersorganisatie in een wijk? En waarom vindt de gemeente het zo belangrijk dat er goed functionerende bewonersorganisaties actief zijn in de wijk?

Klankbord

Bewonersorganisaties richten zich op verbetering van de leefomgeving en de sociale betrokkenheid in hun werkgebied. Zij informeren hun achterban over hun activiteiten en stimuleren deelname van alle bewoners. Tevens communiceren bewonersorganisatie en gemeente regelmatig met elkaar.

De gemeente informeert bewonersorganisaties zo vroeg mogelijk over plannen en ontwikkelingen in hun buurt of wijk.

Bewonersorganisaties kunnen dan vanuit hun kennis van en ervaring met de buurt of wijk reageren. Dit gebeurt onder andere in het wijkplatform. Bewonersorganisaties vervullen op deze wijze een klankbordfunctie. Dit betekent dat bewonersorganisaties niet een hele buurt of wijk vertegenwoordigen en dus blijft het nodig dat de gemeente ook de individuele bewoners informeert en betreft bij ontwikkelingen in hun buurt of wijk. Daarvoor worden onder andere informatie- en inloopavonden, wijkavonden en enquêtes georganiseerd. Zo krijgt iedereen de gelegenheid wensen en ideeën te uiten en de gemeente te adviseren.

Elke wijk een eigen wijkplatform

Om alle inspanningen in elke wijk goed op elkaar af te stemmen en elkaar op de hoogte te houden, is in elke wijk een overlegorgaan ingesteld. Dit heet het wijkplatform. Het wijkplatform bestaat uit (vertegenwoordigers van) bewonersorganisaties, de stadsdeelregisseur, het stadsdeelhoofd, de wijkagent, de woningbouwcorporaties, SCALA Welzijnswerk en Carint/SWOH. Het wijkplatform zal geïnformeerd worden over de grote ontwikkelingen die in Wolde spelen, zoals Seahorse, Creatieve Fabriek en het Gezondheidspark. Het wijkplatform signaleert problemen in de wijk en probeert gezamenlijk oplossingen te bedenken en deze uit te voeren. Het gaat dan niet om de losse stoeptegel of die ene verkeersdrempel. Daarvoor kunnen wijkbewoners de meldingslijn van de gemeente bellen, telefoon (074) 245 94 59. Maar het gaat bijvoorbeeld wel over de inzet van het jongerenwerk om overlast van hangjongeren te voorkomen, de ontwikkeling van een wijkservicepunt of meedenken over bouwprojecten. Het wijkplatform geeft advies aan de gemeente en andere instellingen die bij de wijk betrokken zijn. Daarnaast levert het platform inhoud voor het wijkplan en is het betrokken bij het opstellen van het jaarlijkse uitvoeringsplan dat bij het wijkplan hoort.

Bezoekers kunnen na afloop van een bewonersavond op een enquêteformulier hun ervaringen en verbeterpunten aangeven

Bewonersorganisaties in Woolde

De wijk Woolde bestaat uit de drie woonbuurten. Alle drie de woonbuurten hebben een bewonersorganisatie, nl.:

- Bewonerscomité Woolder Es
- Bewoners Belang Weidedorp/Thiemsland
- Wijkcomité 't Woolde

Een van de middelen die zij inzetten om de buurt te informeren is de wijkkrant, die regelmatig verschijnt. Daarnaast beschikken de bewonersorganisatie over wijkbudgetten om activiteiten te organiseren die de leefbaarheid in de buurt en wijk vergroot. Dat kan een wijkfeest zijn, maar ook kinderactiviteiten of een kerstboomactie. Het wijkbudget is gebaseerd op het aantal inwoners. Per inwoners stelt de gemeente €1,60 per inwoner per jaar beschikbaar.

Verbinding met de buurt

Tijdens de huiskamergesprekken en de wijkavond is gebleken dat buurtbewoners niet of nauwelijks op de hoogte zijn van het bestaan van de bewonersorganisaties en hun werkzaamheden. Ook de toegankelijkheid is niet optimaal. Een aantal bewoners kan zich slecht te identificeren met de bestaande organisaties en hun leden. Toch zetten de bewonersorganisaties zich in voor de buurt en met de wijkkrant proberen ze zichtbaar te zijn. Verder hebben bewoners aangegeven slecht geïnformeerd te worden door gemeente over ontwikkelingen in de wijk en buurt. Ze willen vooral in een vroeg stadium betrokken worden bij projectontwikkelingen.

Met betrekking tot de wijk Woolde geeft het uitvoeringsplan inzicht in alle activiteiten die in de wijk spelen. Jaarlijks ontvangen bewoners hier een publieksversie van in de brievenbus. Waar mogelijk is het communicatie- en participatiemoment aangegeven. In de meeste gevallen is dit echter nog niet concreet. De meest actuele gemeentelijke informatie daarover staat wekelijks in de gemeenteadvertentie in het Hengelo's Weekblad en op de gemeentelijke website: www.hengelo.nl. Ook de Gemeentewinkel in het stadhuis kan uitkomst bieden, telefoon (074) 245 95 55.

9.3 Buurtbonnen voor bewonersinitiatieven 'Zet in op je buurt' van start

Iedereen woont graag in een fijne buurt.

Een buurt waar het veilig, gezellig en groen is. Dit vraagt inzet. Inzet van geld èn inzet van bewoners, gemeente en andere organisaties. Bewoners die zich in willen zetten voor hun buurt kunnen geld krijgen van de gemeente Hengelo voor de uitvoering van een goed idee. Meer informatie hierover is te vinden op www.hengelo.nl/buurtbon.

De komende drie jaar krijgt Hengelo extra geld van het ministerie van VROM voor bewonersinitiatieven. In Hengelo heeft dit project de naam 'Zet in op je buurt' gekregen. In 2008 is 270.000 euro beschikbaar. Aanvragen worden behandeld in volgorde van binnenkomst en op = op!

**Iedereen woont graag in
een fijne buurt**

Buurtbonnen

Het geld voor een goed initiatief wordt uitgekeerd in buurtbonnen. Dat zijn een soort tegoedbonnen waarmee de initiatieven betaald kunnen worden. Een buurtbon heeft een waarde van maximaal € 5.000,-. Per initiatief kunnen meerdere buurtbonnen worden aangevraagd. Ook kan de aanvrager op zoek gaan naar aanvullende financiering.

Waar kunnen buurtbonnen voor ingezet worden?

In principe voor alle initiatieven die de leefbaarheid in straten of buurten vergroten, het wonen en werken aangenamer maken en ertoe bijdraagt dat bewoners prettig(er) kunnen samenleven. Verder moet het initiatief haalbaar en uitvoerbaar zijn voor 31 december 2009, geen privébelang dienen en qua eventueel beheer en onderhoud goed geregeld zijn.

Meer informatie

Op www.hengelo.nl/ buurtbon.nl zijn de folder 'Zet in op je buurt' en het aanvraagformulier te downloaden. Met vragen kunnen mensen contact opnemen met de Gemeentewinkel, telefoon (074) 245 9555 of via e-mail: gemeentewinkel@hengelo.nl.

De folder en aanvraagformulieren zijn ook af te halen in de diverse buurt- en wijkcentra.

Waar zoomen we op in:

Wat	Wie	Wanneer
Snellere briefafhandeling (beantwoording binnen zes weken)	Gehele gemeentelijke organisatie	2008 en verder
Duidelijke taal in het kader van Helder Hengelo's	Gehele gemeentelijke organisatie	2008 en verder
Uitbreiding digitaal loket en vernieuwde internetsite		1 februari 2009
Betere communicatie in projecten	Projectenbureau	2009/2012
Verbeteren bewonersavonden	Gehele gemeentelijke organisatie	2009/2012
Leveren van wijk informatie in de wijkkranten	Wijkservice	Per 1 januari 2009
Externe ondersteuning voor bewonersorganisatie	Wijkservice	Vanaf januari 2009
De acties die voortvloeien uit het wijkplan vertalen in jaarlijks een uitvoeringsplan. Dit uitvoeringsplan geeft inzicht in alle activiteiten die in de wijk spelen.	Gehele gemeentelijke organisatie en Wijkplatform leden	Vanaf januari 2009
Jaarlijks hier een publieksversie van in de brievenbus. Waar mogelijk is het communicatie- en participatiemoment aangegeven	Gehele gemeentelijke organisatie en Wijkplatform leden	Vanaf 2009
Buurtbonnen voor bewonersinitiatieven in de hele wijk	Bewoners kunnen deze bonnen aanvragen bij de gemeente	2008/2010

Colofon

Tekst:

gemeente Hengelo,
redactie: René Leverink, Hengelo

Grafische vormgeving:

ftpDESIGN, Hengelo

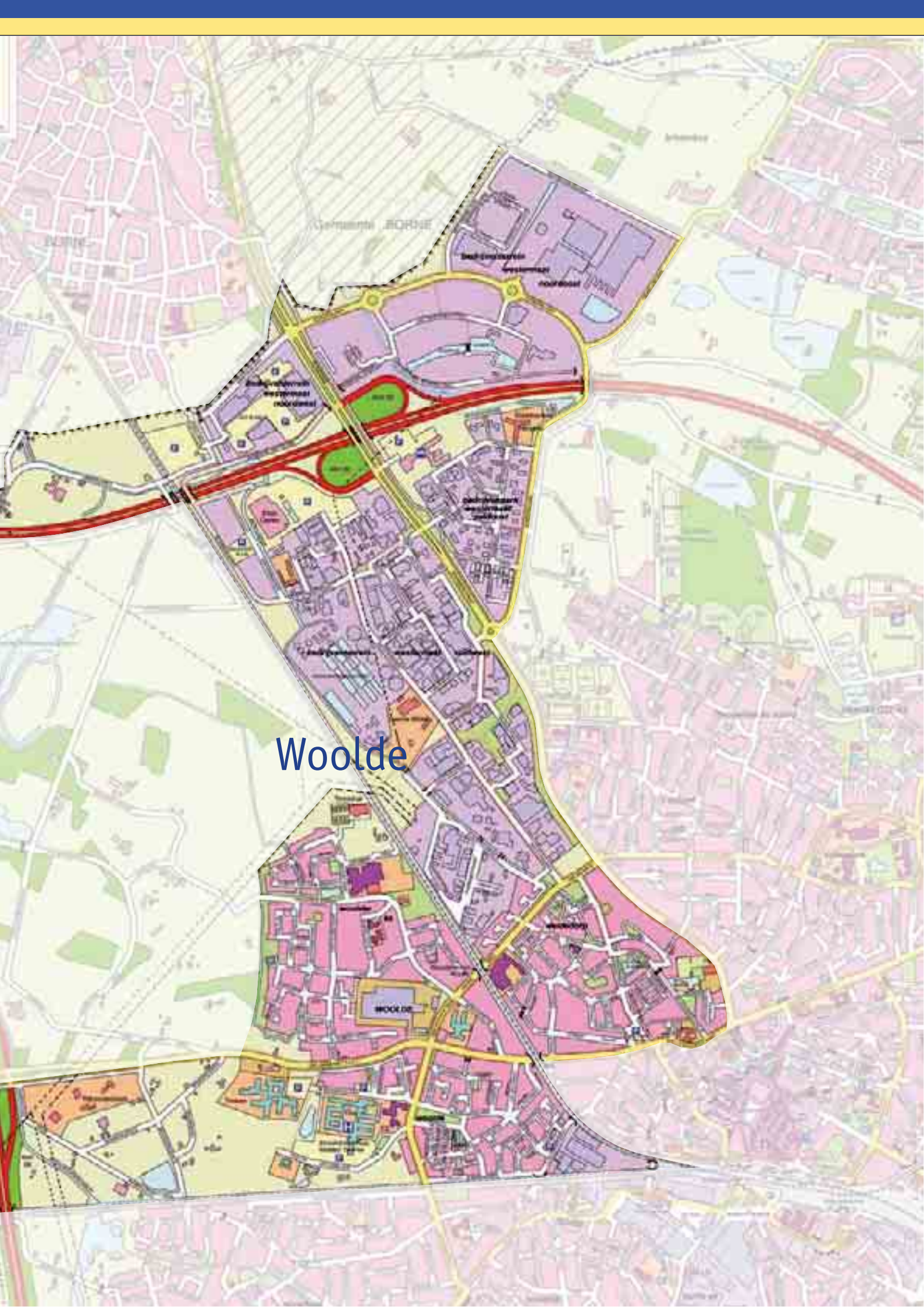
Fotografie:

Agnes Booijink Fotografie, Hengelo
gemeente Hengelo

Drukwerk:

Van Marle Grafische Bedrijven, Hengelo

Woolde

Woolde

Stadhuis
Burg. Jansenplein 1

Postadres:
Postbus 18,
7550 AA Hengelo

Internet:
www.hengelo.nl

Stadskantoor Hengelo
Hazenweg 121

Telefoon:
(074) 245 98 76

E-mail:
gemeente@hengelo.nl

